

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΔΙΟΝΥΣΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ
ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: Ιωάννης Βασιλείου-Δικηγόρος
Ταχ.Δ/ση: Λεωφ.Μαραθώνος 29 -ΤΚ 14565
Τηλ.: 213-2030600 Fax: 213 20 30 630

Αγ.Στέφανος 19.12.2013

Αρ. Πρωτ.: 42441/23-12-13

ΕΠΕΙΓΟΝ

ΠΡΟΣ: ΠΡΟΕΔΡΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΘΕΜΑ: ΕΚΦΡΑΣΗ ΘΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΕΠΙ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Σχ. Η με αρ.πρωτ. εισερχ. στον Δήμο 41514/16.12.13 [ΓΑΚ 107363/13] αγωγή

1] Διαβιβάσθηκε στην Υπηρεσία μας η υπο άνω σχετικό αγωγή των δέκα (10) πρώην εργαζομένων στον Δήμο (Μιχαήλ Κ, Ζήση Κ, Λαγκαδινού Σπ, Ζηκίδη Ι, Πατούνα Π, Χατζηπαυλή Δ, Τοτού Δ, Δημοπούλου Δ, Χαλκιαδάκη Ε, Π"κοτσώλη Δ), της **οποίας η συζήτηση έχει ορισθεί για την δικάσιμο της 15.1.2014** ενώπιον του Μον/λούς Πρωτ/κείου Αθηνών (διαδ/σια εργατικών διαφορών) με αίτημα την αναγνώριση των συμβάσεών τους που αναφέρονται στην αγωγή ως μιας ενιαίας σύμβασης αορίστου χρόνου και την υποχρέωση του Δήμου στην απασχόλησή τους σύμφωνα με την απόφαση που θα εκδοθεί.

Για τους άνω ενάγοντες όπως προέκυψε έχει ήδη εκδοθεί επι ομοίας αγωγής τους η με αρ. 1152/11 απόφαση του Μον/λούς Πρωτ/κείου Αθηνών που απέρριψε την αγωγή τους ενώ ως γνωστόν απορρίφθηκε και η αίτησή τους των ασφαλιστικών μέτρων.

Κατά της άνω επι της αγωγής απόφασης, από τους ενδιαφερόμενους ασκήθηκε η με αρ.καταθ. **1249/13 έφεση** [αρ.πρωτ.εισερχ.στον Δήμο 8776/21.3.13]) της οποίας η συζήτηση έχει ορισθεί ενώπιον του 3ου τμήματος του Εφετείου Αθηνών **για τη δικάσιμο της 18.2.2014**

Πρόσθετα, από τους ενδιαφερόμενους, κοινοποιήθηκε στον Δήμο η με ΓΑΚ 38859/13 νέα αγωγή (αρ.πρωτ. εισερχ. στον Δήμο 8777/21.3.13) απο το δικόγραφο της οποίας παραιτούνται με την τελευταία και υπο άνω σχετικό αγωγή τους που δικάζεται την 15.1.14.

2] Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, όταν υπάρχει εκκρεμοδικία και όσο αυτή διαρκεί **δεν μπορεί να γίνει νέα δίκη για την ίδια επίδικη διαφορά με την ίδια ιστορική και νομική βάση**. Ειδικότερα:

< Κατ' άρθρο 221 παρ. 1 εδ. α ΚΠολΔ με την άσκηση της αγωγής επέρχεται εκκρεμοδικία, κατά δε το άρθρο 222 ΚΠολΔ, όταν επέλθει εκκρεμοδικία και όσο αυτή διαρκεί, δεν μπορεί να γίνει σε οποιοδήποτε δικαστήριο, νέα δίκη, για την ίδια επίδικη διαφορά, ανάμεσα στους ίδιους διαδίκους, εφ' όσον εμφανίζονται με την ίδια ιδιότητα.

Αν κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας ασκηθεί άλλη αγωγή, για την ίδια επίδικη διαφορά, αναστέλλεται και αυτεπαγγέλτως η εκδίκασή της έως ότου περατωθεί η πρώτη δίκη.

Η εκκρεμοδικία λήγει με την έκδοση οριστικής απόφασης επί της αγωγής, ανεξαρτήτως αν τη δέχεται, ή την απορρίπτει, για λόγο δικονομικό, ή ουσιαστικό.

Αναβιώνει η εκκρεμοδικία με την κατάθεση της έφεσης, χωρίς να απαιτείται ο προσδιορισμός δικασίμου και ανατρέχει στο χρόνο έκδοσης της οριστικής απόφασης.

Η ένσταση εκκρεμοδικίας, όμως, δεν προτείνεται επιτυχώς στο διάστημα μεταξύ έκδοσης της οριστικής απόφασης και άσκησης του ενδίκου μέσου, ούτε αναβιώνει με την άσκηση εκτάκτων ενδίκων μέσων, αλλά μόνον αφού γίνουν αυτά δεκτά και εξαφανισθεί η προσβαλλομένη τελεσίδικη απόφαση (Ολ. ΑΠ 38/1996).

Η εκκρεμοδικία λαμβάνεται υπ όψιν αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο, και προτείνεται παραδεκτά σε κάθε στάση της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας δίκης, όχι όμως για πρώτη φορά στον Άρειο Πάγο. (ΑΠ 1528/2008). >

Στη περίπτωση μας, η εκκρεμοδικία σχετικά με τη 1η αγωγή των ενδιαφερομένων **έληξε με την έκδοση της 1152/11 απόφασης του ΜΠΡΑΘ και αναβίωσε με την άσκηση της έφεσης.**

Κατόπιν των ανωτέρω προκύπτουν τα ακόλουθα ερωτήματα:

ΕΡΩΤΗΜΑ 1: Είναι δυνατή η άσκηση νέας αγωγής για το ίδιο θέμα εφόσον εκκρεμεί η αγωγή ή όπως εν προκειμένω η έφεση ;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Μπορεί εφόσον **δεν** στηρίζεται στην ίδια ιστορική και νομική βάση (απαιτείται σωρρευτική ταυτότητα)

ΕΡΩΤΗΜΑ 2: Είναι δυνατή η άσκηση νέας -ίδιας αγωγής και η συζήτησή της ενώ υφίσταται εκκρεμοδικία κατά τα ανωτέρω ;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ναι αν γίνει παραίτηση **και εφόσον δεν έχει αντίρρηση ο άλλος διάδικος** [στο τέλος της παρούσας παρατίθεται σχετική ανάλυση του καθηγητή Κ.Μπέη περι τούτου]

3] Εν προκειμένω οι ενδιαφερόμενοι με την εν θέματι αγωγή τους παραιτήθηκαν από την προηγούμενη 38859/13 νέα αγωγή (αρ.πρωτ. εισερχ. στον Δήμο 8777/21.3.13) **δεν έχουν όμως παραιτηθεί από την αρχική αγωγή τους εφής η 1152/11 απόφαση του ΜΠΡΑΘ ούτε από την κατ' αυτής έφεση που αναβίωσε την εκκρεμοδικία** και τούτο ενδεχομένως επειδή ίσως εκτιμάται ότι επιστηρίζεται επι άλλης νομικής βάσεως, πλην όμως από πλευράς Δήμου κατά τη συζήτηση της αγωγής μπορεί να προταθεί με προβολή της σχετικής ένστασης το κώλυμα της εκκρεμοδικίας εφόσον θεωρούμε ότι υφίσταται και να τεθεί η

αξιολόγησή του στο Δικαστήριο . Εξάλλου δεν αποκλείεται κατά τη συζήτηση απο πλευράς εναγόντων να δηλωθεί παραίτηση απο την αρχική αγωγή και την έφεση.

Κατόπιν των ανωτέρω και με δεδομένα:

α) το εργασιακό ιστορικό των ενδιαφερομένων όπως αυτό αναφέρεται στην αγωγή τους και έχει διαγνωσθεί με την άνω 1152/11 απόφαση αλλά και αυτή των ασφαλιστικών μέτρων, υποχρεωμένης σε κάθε περίπτωση της αρμοδίας υπηρεσίας προσωπικού στην παράθεση στοιχείων απο τους τηρούμενους σ' αυτήν σχετικούς φακέλους των πρώην εργαζομένων

β) τις νομικές παραδοχές που έχουν αποτυπωθεί στην 1152/11 απόφαση

Παρακαλούμε για τη λήψη απόφασης και έκφραση της θέσης του Δήμου σχετικά με την εν θέματι αγωγή κατά την εκδίκασή της στη προαναφερόμενη δικάσιμο.

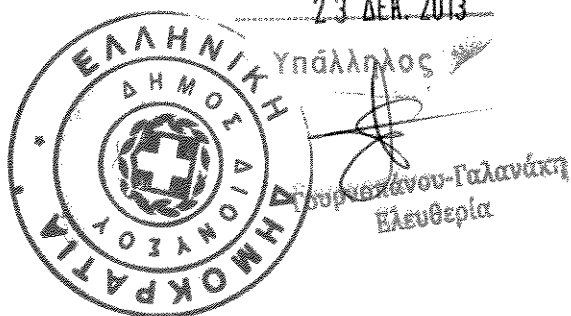
Ο ΣΥΝΤΑΞΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΠΑΡ'ΑΡΕΙΩ ΠΑΓΩ
ΔΗΜΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Άγιος Στέφανος

23 ΔΕΚ. 2013

ΚΟΙΝ: 1. ΔΗΜΑΡΧΟ ΔΗΜΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ 2. ΑΝΤ/ΧΟ ΔΙΟΙΚ/ΚΟΥ 3. Γ.Γ

ΔΙΑΝ: 1. ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ 2. ΓΕΝΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ 3. ΑΡΧΕΙΟ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ Κ.ΜΠΕΗ

ΠολΔ 294, 295, 535 §1.- Παραίτηση του εκκαλούντα ενάγοντα απο την αγωγή ενώπιον του εφετείου και προτού να εξαφανιστεί η εκκαλούμενη απόφαση

Ο εκκαλών ενάγων παραδεκτώς παραιτείται απο την αγωγή του που είχε απορριφθεί πρωτοδίκως ως αβάσιμη και προτού να κριθεί η έφεσή του ως παραδεκτή και βάσιμη, να εξαφανιστεί η εκκαλούμενη οριστική πρωτόδικη απόφαση κα να αναβιώσει η εκκρεμοδικία της αγωγής.

Εφετείο Θεσσαλονίκης 749/2009 [Ε. Κιουπτσίδου - Στρατουδάκη]

(Σύνθεση: Κ. Τσόλας, Α. Κυριαζή · δικαστικοί παραστάτες: Β. Χρυσοβελίδου, Κ. Γερούκης, Δ. Μπελούρης)

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 294, 295, 296, 297, 299, 522 και 524 § 1 εδ. α' ΚΠολΔ προκύπτει ότι με την άσκηση παραδεκτής έφεσης κατά της πρωτόδικης απόφασης αναβιώνει η εκκρεμοδικία που δημιουργήθηκε με την έγερση της αγωγής, μέσα στα όρια που καθορίζονται από την έφεση, και συνεπώς ο ενάγων έχει έκτοτε το δικαίωμα να παραιτηθεί από το δικόγραφο της αγωγής του (ΑΠ 118/1998 ΕΛΔ 39,536), είτε με δήλωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά είτε με δικόγραφο που επιδίδεται στον αντίδικό του. Η παραίτηση αυτή επάγεται την κατάργηση της δίκης και στους δύο βαθμούς δικαιοδοσίας και την έμμεση άρση της ισχύος της πρωτόδικης απόφασης, εφόσον γίνει χωρίς αντίρρηση του εναγομένου, καθώς και όταν, αντιλέγει μεν αυτός, αλλά δεν δικαιολογεί έννομο συμφέρον προς περάτωση της δίκης με έκδοση οριστικής απόφασης (βλ. ΑΠ 1922/2005 ΕΛΔ 47,739, 118/1998 ΕΛΔ 39,536). Τυπική εξαφάνιση της εκκαλουμένης απόφασης με ιδιαίτερη διάταξη δεν απαιτείται, αφού μετά την παραίτηση κηρύσσεται κατηργημένη η δίκη και στους δύο βαθμούς δικαιοδοσίας και αυτό αναφέρεται στο διατακτικό της απόφασης του δευτεροβαθμίου δικαστηρίου (βλ. και ΑΠ 1922/2005 ό.π.). Το εμπρόθεσμο όμως της έφεσης ερευνάται αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο, διότι, εάν η έφεση είναι εκπρόθεσμη, η πρωτόδικη απόφαση έχει τελεσιδικήσει και η εκκρεμοδικία περατώθηκε, με συνέπεια να μην είναι δυνατό να χωρήσει πλέον παραίτηση από την αγωγή (βλ. ΕφαΘ 3644/2007 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ, 505/2007 ΕΛΔ 49,227).

Στην προκειμένη περίπτωση ο ενάγων Χ.Γ. άσκησε ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης την από 19.12.1996 αγωγή του (...) κατά του εναγομένου (...), με την οποία ζητούσε να αναγνωρισθεί η κυριότητα του επί του περιγραφομένου στο δικόγραφο της ακινήτου. Επί της αγωγής εκδόθηκε, μετά την πρώτη συζήτησή της, η 16050/1998

προδικαστική απόφαση του ανωτέρω δικαστηρίου. Πριν τη δεύτερη συζήτησή της ασκήθηκε από την εταιρία ΕΤΑ πρόσθετη παρέμβαση υπέρ του εναγομένου. Η αγωγή απορρίφθηκε με την 22539/2006 οριστική απόφαση του ως άνω δικαστηρίου, που δίκασε αντιμωλία των διαδίκων κατά την τακτική διαδικασία. Με την ίδια απόφαση έγινε δεκτή και η πρόσθετη υπέρ του εναγομένου παρέμβαση.

Κατά της αποφάσεως αυτής και της συμπεροβαλλόμενης ως άνω προδικαστικής απόφασης, άσκησε ο ενάγων και ήδη εκκαλών την από 20.1.2007 έφεσή του ενώπιον του παρόντος δικαστηρίου, με την οποία ζητούσε την εξαφάνιση της εκκαλουμένης και την παραδοχή της αγωγής του.

Αμέσως μετά την εκφώνηση των ονομάτων των διαδίκων από το πινάκιο στο ακροατήριο αυτού του δικαστηρίου η πληρεξούσια δικηγόρος του ενάγοντος- εκκαλούντος, παριστάμενος μετά του εντολέως του, δήλωσε ότι ο τελευταίος παραιτείται από το δικόγραφο της ανωτέρω αγωγής. Οι πληρεξούσιοι δικηγόροι του εφεσιβλήτου-εναγομένου και της προσθέτως υπέρ αυτής παρεμβάσας δεν αντέλεξαν, δεδομένου και ότι αυτοί δεν παρέστησαν στο ακροατήριο κατά τα αναφερόμενα στην αρχή της απόφασης.

Η ως άνω έφεση ασκήθηκε νομότυπα και εμπρόθεσμα (άρθρα 495 επ., 511 επ., 518 § 2 ΚΠολΔ) με συνέπεια να αναβιώσει με την άσκησή της η εκκρεμοδικία επί της αγωγής. Κατόπιν αυτών πρέπει, σύμφωνα με τα προεκτιθέμενα, να κηρυχθεί καταργημένη η δίκη και στους δύο βαθμούς δικαιοδοσίας και να θεωρηθεί η αγωγή ως μη ασκηθείσα.

Η πρόσθετη υπέρ του εναγομένου παρέμβαση θεωρείται, ενόψει του παρακολουθηματικού χαρακτήρα της, επίσης ως μη ασκηθείσα, εφόσον προϋπόθεση για την άσκησή της είναι η ύπαρξη δίκης εκκρεμούς μεταξύ άλλων (άρθρο 80 ΚΠολΔ), μετά δε την παραίτηση του ενάγοντος από το δικόγραφο της αγωγής ανατράπηκε αναδρομικά η επ' αυτής εκκρεμοδικία (βλ. ως προς την αναδρομική ανατροπή της εκκρεμοδικίας που επέρχεται με τη δήλωση παραιτήσεως και Μακρίδου, ΕρμΚΠολΔ Κεραμέως- Κονδύλη- Νίκα υπό άρθρο 295 αρ. 1).

Για τους λόγους αυτούς κηρύσσει καταργημένη τη δίκη που άνοιξε με την άσκηση της 46243/23.12.1996 αγωγής του ενάγοντος- εκκαλούντος και στους δύο βαθμούς δικαιοδοσίας και θεωρεί την αγωγή και την αναφερόμενη στο σκεπτικό πρόσθετη υπέρ του εναγομένου παρέμβαση ως μη ασκηθείσες.

Παρατηρήσεις

1. Είναι αλήθεια ότι δεν υπάρχει ομοφωνία, αναφορικά με το ερώτημα αν η εκκρεμοδικία καταργείται με τη έκδοση της οριστικής ή με την έκδοση της τελεσίδικης απόφασης επί της αγωγής. Όπωςδήποτε όμως η σχετική διαφωνία περιορίζεται απλώς και μόνο στην οριοθέτηση του εννοιολογικού εύρους της εκκρεμοδικίας, αφού, ανεξάρτητα από αυτό,

είναι βέβαιο ότι, μετά την έκδοση της οριστικής απόφασης και πριν από την τελεσιδικία της ο ενάγων απαραδέκτως επανέρχεται με νέα αγωγή εναντίον του ίδιου εναγομένου για το ίδιο αντικείμενο δίκης. Πρακτική σημασία δεν έχει η ειδικότερη ονομασία αυτού του απαραδέκτου, που με βεβαιότητα επακολουθεί ύστερα από την οριστική απόρριψη της αρχικής αγωγής. Άλλοι κατανοούν αυτό το απαράδεκτο ως απόρροια της κατάργησης της εκκρεμοδικίας διαμέσου της έκδοσης της οριστικής απόφασης, ενώ άλλοι το βλέπουν ως έναν αυτοτελή και ανώνυμο λόγο απαραδέκτου, προκειμένου να διαφυλάξουν την ακεραιότητα της δογματικής θέσης ότι η εκκρεμοδία καταργείται με την τελεσιδικία της οριστικής απόφασης επί της αγωγής. Είναι φανερό ότι η επιλογή της πρώτης ή της δεύτερης ορολογίας δεν διαφοροποιεί την απάντηση στο ερώτημα, αν, μετά την έκδοση της οριστικής απόφασης και πριν από την τελεσιδικία της, ο ενάγων δικαιούται να επανέλθει με νέα αγωγή εναντίον του ίδιου εναγομένου για το ίδιο αντικείμενο δίκης. Και με τις δύο εκδοχές, ως προς την ορολογία, η νέα αγωγή είναι απαράδεκτη.

2. Εξ άλλου είναι επίσης βέβαιο ότι μόνη η άσκηση της έφεσης δεν επαναφέρει αυτομάτως στην κατάσταση που βρίσκονταν προτού να εκδοθεί η ήδη εκκαλούμενη οριστική απόφαση του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου. Με σαφήνεια ορίζει το άρθρο 535 § 1 ΠολΔ ότι η εκκαλούμενη οριστική απόφαση τότε μόνον εξαφανίζεται, όταν το δευτεροβάθμιο δικαστήριο με την απόφαση που εκδίδει κρίνει ότι η έφεση είναι βάσιμη.

3. Έχει άραγε ευχέρεια ο εκκαλών ενάγων, κατά τη συζήτηση της έφεσής του, με την οποία κρίθηκε ότι δεν έχει το επίδικο δικαίωμα ουσιαστικού δικαίου, να δηλώσει ότι παραιτείται από την αγωγή του; Φυσικά, αν εναντιώνεται ο εναγόμενος εφεσίβλητος, τέτοια μονομερή εξουσία δεν μπορεί να έχει και όντως δεν έχει ο εκκαλών ενάγων. Με ανεπίδεκτη παρερμηνείας σαφήνεια το άρθρο 294 ΠολΔ ορίζει ότι ο ενάγων δικαιούται να παραιτηθεί μονομερώς από την εκκρεμή αγωγή του μόνον πριν από την έναρξη της συζήτησης επί της αγωγής. Μπορεί και μετά την έναρξη της συζήτησης επί της αγωγής. Ακόμη και όταν ο εναγόμενος εναντιώνεται, εφόσον αυτός δεν επικαλείται έννομο συμφέρον στο να τελειώσει η δίκη με την έκδοση οριστικής απόφασης επί της αγωγής, κάτι που σημαίνει ότι η μονομερής παραίτηση του ενάγοντα από την αγωγή του είναι ισχυρή, εφόσον δεν αντιλέγει ο εναγόμενος.

4. Ισχύει άραγε αυτή η παραδοχή και μετά την έκδοση της οριστικής απόφασης επί της αγωγής;

Ασφαλώς τίποτε δεν εμποδίζει τους διαδίκους, ακόμη και μετά την έκδοση της οριστικής ή τελεσιδικίας απόφασης, να ρυθμίσουν τις κατά το ουσιαστικό δίκαιο σχέσεις των κατά τρόπο διαφορετικό από εκείνον, με τον οποίο έκρινε η οριστική ή τελεσιδικία απόφαση. Με ένα όμως αξεπέραστο όριο: ότι οι διάδικοι δεν έχουν εξουσία να ανατρέψουν την ισχύ της οριστικής ή τελεσιδικίας απόφασης που εκδόθηκε στο πλαίσιο της αντιδικίας των. Είναι κάτι

το διαφορετικό η κατα το ουσιαστικό (ιδιωτικό) δίκαιο μεταγενέστερη συμβατική ρύθμιση των κατα το ιδιωτικό δίκαιο έννομων σχέσεων των διαδίκων, σε αντιδιαστολή προς την αδυναμία τους να ρυθμίσουν συμβατικώς διαφορετικά τις κατα το δημόσιο (οικονομικό) δίκαιο έννομες συνέπειες της οριστικής ή τελεσίδικης απόφασης, ως πράξης της κυριαρχικής δημόσιας εξουσίας.

5. Ασφαλώς ο εφεσίβλητος εναγόμενος δέν εμποδίζεται να αποδεχθεί ρητώς την ενώπιον του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου δήλωση του αντιδίκου του, με την οποία εκείνος ανακαλεί όλα τα αιτήματα που είχε υποβάλει ενώπιον του πρωτοβάθμιου και του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου.

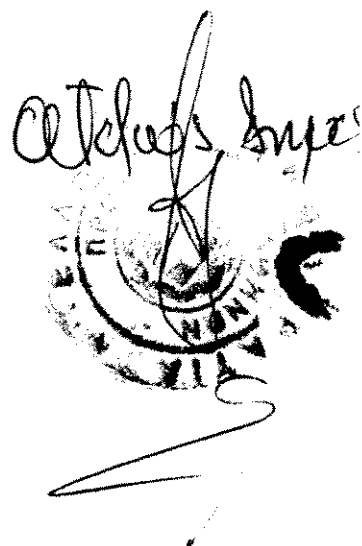
Ακόμη θα μπορούσε να γίνει δεκτή αυτή η εκδοχή ακόμη και στην περίπτωση που η σιωπή του παριστάμενου εναγομένου-εφεσιβλήτου πείθει ότι ενέχει την εκ μέρους του αποδοχή της παραίτησης του ενάγοντα-εκκαλούντα.

Είναι όμως πολύ τολμηρό να συναχθεί σιωπηρή συγκατάθεση του εναγομένου-εφεσιβλήτου απο την ερμηνεία του ενώπιον του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου. Ενα τέτοιο τεκμήριο σιωπηρής συγκατάθεσης του ερμηνεύονται εναγομένου-εφεσιβλήτου είναι ελάχιστα πειστικό, αφού καμιά διάταξη της δικονομίας δέν καθιερώνει βάρος του εφεσιβλήτου να εναντιωθεί πανηγυρικώς στο αίτημα της έφεσης, το οποίο, κατα την κατηγορηματική ρύθμιση του άρθρου 535 § 1 Πολδ, τότε μόνον επιτρέπεται να γίνει δεκτό, άν το δικαστήριο, αυτεπαγγέλτως ενεργώντας, το κρίνει βάσιμο.

Η αντίθετη εκδοχή της σχολιαζόμενης απόφασης φοβάμαι ότι δέν περισώζει την αξιοπιστία της με την επίκληση των αρεοπαγιτικών αποφάσεων, στις οποίες παραπέμπει.

Κώστας Ε. Μπέης

ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ
ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Αριθμός απόφασης 1152/2011
ΤΟ ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
(ΤΜΗΜΑ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ)

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τη Δικαστή Αλεξάνδρα Τζαμικόσογλου, Πρωτοδίκη, την οποία όρισε ο Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου του Πρωτοδικείου, καθώς και από το Γραμματέα Θεόδωρο Βλαχάκη.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕ δημόσια στο ακροατήριό του στις 20.7.2010, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

ΤΩΝ ΕΝΑΓΟΝΤΩΝ: 1) ΖΗΣΗ Κωνσταντίνας, 2) ΛΑΓΚΑΔΙΝΟΥ Σπυριδούλας, 3) Κατερίνας ΜΙΧΑΗΛ, 4) Ιωάννας ΖΗΚΙΔΟΥ, 5) Παναγιώτη ΠΑΤΟΥΝΑ, 6) Δημητρίου ΧΑΤΖΗΠΑΥΛΗ, 7) Δημητρίου ΤΟΤΟΥ, 8) Δημητρίου ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ, 9) Ελένης Χαλκιαδάκη και 10) Δημητρίου ΠΑΠΑΔΟΚΟΤΣΩΛΗ, απάντων κατοίκων Κρυονερίου, οι οποίοι παραστάθηκαν δια του πληρεξούσιου Δικηγόρου τους Ανδρέα Σωτηρακόπουλου, ο οποίος κατέθεσε έγγραφες προτάσεις.

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΕΝΑΓΟΜΕΝΩΝ: 1) Της Κοινότητας Κρυονερίου, με έδρα το Κρυονέρι Αττικής, οδός Πλατεία Μικρός Ασίας αριθμ. 49, όπως νόμιμα εκπροσωπείται και 2) της «Κοινοτικής Κοινωφελούς επιχείρησης, Κοινότητας Κρυονερίου» με έδρα το Κρυονέρι, οδός Λεωφόρος Κρυονερίου, αριθμ. 3, όπως νόμιμα εκπροσωπείται, η οποία υπεισήλθε ως καθολική διάδοχος στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Κοινοτικής επιχείρησης Πολιτισμού και Ανάπτυξης Κρυονερίου

(ΚΕΠΑ), η οποία καταργήθηκε μετατραπείσα στη συσταθείσα ως άνω επιχείρηση, τους οποίους εκπροσώπησε ο πληρεξούσιος δικηγόρος τους, Αθανάσιος Διαθεσόπουλος, τον οποίο διόρισε ο νόμιμος εκπρόσωπός τους, Ιωάννης Καλαφατέλης, που παραστάθηκε στο ακροατήριο. Οι ενάγοντες ζητούν να γίνει δεκτή η από 29.4.2010 (γεν. αρ. κατάθ. 86718/10.5.2010, αρ. κατάθ. δικ. 2456/10.5.2010) αγωγή τους, της οποίας δικάσιμος ορίστηκε η αναφερόμενη στην αρχή της παρούσας και γράφτηκε στο πινάκιο.

ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ της υπόθεσης οι διάδικοι παραστάθηκαν όπως σημειώνεται ανωτέρω και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους ζήτησαν να γίνουν δεκτά όσα αναφέρονται στα πρακτικά και στις προτάσεις τους.

ΑΦΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Στο άρθρο 1 του Ν. 2190/1994 (Α' 28) προβλέπεται ότι: «1. Η πλήρωση ιδρυόμενων ή υφιστάμενων θέσεων, ο αριθμός, οι κατηγορίες και οι κλάδοι ή ειδικότητες των προσλαμβανομένων αποφασίζονται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και κανονισμούς, από τα αρμόδια όργανα της Κυβερνήσεως, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και από τις διοικήσεις των νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου της παρ. 1 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου, σε όσες περιπτώσεις δεν προσαπαιτείται εγκριτική απόφαση υπουργών ή του Πρωθυπουργού ή του Υπουργικού Συμβουλίου. Η πλήρωση των θέσεων που αποφασίζεται κατά την παρούσα παράγραφο υπάγεται στην αρμοδιότητα του Α.Σ.Ε.Π., με επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 14 του παρόντος. 2. . . . 3. . . .». Στο άρθρο 2 του νόμου αυτού ορίζεται ότι: «1. Συνιστάται Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), το οποίο λειτουργεί ως ανεξάρτητη αρχή. Το Α.Σ.Ε.Π. δεν υπόκειται σε έλεγχο από κυβερνητικά όργανα ή άλλη

Διοικητική αρχή και οι πράξεις του δεν υπόκεινται σε ιεραρχικό έλεγχο, ούτε από άποψη νομιμότητας, εκτός από εκείνες που αφορούν το κατά το άρθρο 7 προσωπικό.... 2. Το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού έχει ως αποκλειστική αποστολή την εφαρμογή των νόμων και κανονισμών που διέπουν την επιλογή των διοριστέων στις δημόσιες υπηρεσίες, στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και στα νομικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου, όπως ειδικότερα ορίζεται στις επί μέρους διατάξεις αυτού». Περαιτέρω, στο Κεφάλαιο Γ' του εν λόγω νόμου (άρθρα 14-24) περιγράφεται το σύστημα προσλήψεων στον δημόσιο τομέα, ειδικότερα δε στην παράγραφο 1 του άρθρου 14 του Κεφαλαίου τούτου, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 1 του Ν. 2527/1997 (Α' 206), ορίζονται τα εξής: «Στις διατάξεις των κεφαλαίων Α', Β' και του παρόντος (Γ') υπάγονται, όλοι οι φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 και τις μεταγενέστερες συμπληρώσεις του, πριν την τροποποίησή του με το άρθρο 51 του ν. 1892/1990. Στον κατά τα ανωτέρω δημόσιο τομέα και για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος και μόνον υπάγονται επίσης: - Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού, - οι Τοπικές Ενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων (Τ.Ε.Δ.Κ.) και η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος (Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.), - οι δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί που έχουν εξαιρεθεί από το δημόσιο τομέα βάσει των διατάξεων του άρθρου 30 του ν. 1914/1990 και του άρθρου 22 του ν. 1947/1991, - οι Τράπεζες στις οποίες ο διορισμός Προέδρου του Δ.Σ. ή Διοικητή υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 49Α του Κανονισμού της Βουλής, καθώς και οι θυγατρικές τους ανώνυμες εταιρείες, - τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται τακτικά, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, από κρατικούς πόρους κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους, καθώς και το Εθνικό Ίδρυμα

Υποδοχής και Αποκατάστασης Αποδήμων και Παλιννοστούντων Ομογενών Ελλήνων». Ακολούθως, στην παράγραφο 2 του ως άνω άρθρου 14 του Ν. 2190/1994 απαριθμούνται κατηγορίες προσωπικού, οι οποίες εξαιρούνται από τις ρυθμίσεις του εν λόγω Κεφαλαίου Γ' του νόμου τούτου, μεταξύ δε των κατηγοριών αυτών αναφέρεται, υπό στοιχ. ιδ', και «το προσωπικό των αμιγών ή μικτών επιχειρήσεων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης». Η κατηγορία, όμως, αυτή, διεγράφη με την παράγραφο 6 του προμνησθέντος άρθρου 1 του Ν. 2527/1997, στην παρ. 3 του οποίου ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Οι αμιγείς και μικτές επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, στις οποίες ο Ο.Τ.Α. κατέχει άμεσα ή έμμεσα το 50% τουλάχιστον του εταιρικού τους κεφαλαίου... υπάγονται στο σύστημα προσλήψεων του ν. 2190/1994 ως προς την πρόσληψη τακτικών και με σύμβαση ορισμένου χρόνου διοικητικών υπαλλήλων των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ και τακτικού και με σύμβαση ορισμένου χρόνου προσωπικού της κατηγορίας ΥΕ, με εξαίρεση το εργατοτεχνικό προσωπικό ΥΕ (ΣΤΕ 911/2005, ΝΟΜΟΣ). Περαιτέρω, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 648 και 669 ΑΚ προκύπτει, ότι σύμβαση εργασίας αόριστου χρόνου υπάρχει, όταν οι συμβαλλόμενοι δεν έχουν συμφωνήσει ορισμένη διάρκεια για την παροχή της εργασίας, ούτε η χρονική αυτή διάρκεια συνάγεται από το είδος και το σκοπό της εργασίας. Αντίθετα, η σύμβαση εργασίας είναι ορισμένου χρόνου, όταν συνομολογείται η διάρκεια αυτής, μέχρι ορισμένου χρονικού σημείου ή μέχρι της επέλευσης ορισμένου μέλλοντος και βέβαιου γεγονότος ή της εκτέλεσης ορισμένου έργου, μετά την περάτωση του οποίου ή την επέλευση του βέβαιου γεγονότος ή του χρονικού σημείου, παύει να ισχύει αυτοδικαίως. Επομένως, η διάρκεια της σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου είναι σαφώς καθορισμένη, είτε γιατί συμφωνήθηκε, ρητά ή σιωπηρά, είτε γιατί προκύπτει από το είδος και το σκοπό της σύμβασης εργασίας. Χαρακτηριστικό της

Η σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου είναι, ότι τα μέρη γνωρίζουν επακριβώς το χρονικό σημείο της λήξης της. Η σύμβαση αυτή παύει αυτοδικαίως, σύμφωνα με το άρθρο 669 παρ. 1 ΑΚ, όταν λήξει ο χρόνος για τον οποίο συνομολογήθηκε, χωρίς να χρειάζεται καταγγελία της και καταβολή αποζημίωσης. Εξάλλου, από τις διατάξεις των άρθρων 648 και 652 του Α.Κ., σε συνδυασμό με το άρθρο 6 του ν 765/1943, που κυρώθηκε με την υπ' αριθμ. 324/30.5.1946 ΠΥΣ και διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 38 του ΕισΝΑΚ, προκύπτει ότι, σύμβαση εξαρτημένης εργασίας υπάρχει, όταν, κατά τους όρους της σχετικής συμφωνίας, οι συμβαλλόμενοι αποβλέπουν στην παροχή της συμφωνηθείσας εργασίας του μισθωτού, οι δε παρεχόμενες από τον εργοδότη οδηγίες ως προς τον τρόπο, τον τόπο και το χρόνο παροχής της εργασίας είναι δεσμευτικές για τον εργαζόμενο, ο οποίος είναι υποχρεωμένος να ακολουθεί αυτές και να δέχεται την άσκηση εργοδοτικού ελέγχου για τη διαπίστωση της συμμόρφωσης του προς αυτές και της επιμελούς γενικά εκτέλεσης της εργασίας. Στη σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, κύριος σκοπός είναι η παροχή της εργασίας από το μισθωτό και σ' αυτό αποβλέπουν οι συμβαλλόμενοι (ΟΛΑΠ 19/1987, ΝοΒ 36,σελ. 83). Αντίθετα, στη σύμβαση έργου, οι συμβαλλόμενοι αποβλέπουν στο αποτέλεσμα της εργασίας του εργολάβου, χωρίς να ενδιαφέρει ο χρόνος που θα χρειαστεί γι' αυτό, έτσι ώστε, με το πέρας της εκτέλεσης του έργου, ο εργολάβος να μη δεσμεύεται πλέον έναντι του εργοδότη και η σύμβασή τους να λύεται. Επίσης, στη σύμβαση έργου, ο εργολάβος φέρει τον κίνδυνο από τη μη εκτέλεση του έργου, μέχρι την παράδοση του και δεν έχει υποχρέωση συμμόρφωσης στις οδηγίες ή τις συμβουλές του εργοδότη, ευθυνόμενος έναντι αυτού για τα ελαττώματα του έργου (άρθρα 688-691 ΑΚ), εκτός εάν ο εργοδότης, παρά τις ρητές αντιρρήσεις του εργολάβου, επιμένει να του δίνει οδηγίες, οπότε υποχρεούται στην τήρηση αυτών (βλ. Κων. Καυκά, Ενοχικόν Δίκαιον, Ειδικόν μέρος, τόμος Α', έκδοσις

δευτέρα, Αθήναι 1955, σελ. 592,593). Ο χαρακτηρισμός της συμβατικής σχέσης, που συνδέει τους συμβαλλόμενους, γίνεται από το δικαστήριο, μετά από εκτίμηση όλων των συγκεκριμένων περιστάσεων, ώστε να κριθεί, με ποια συγκεκριμένα νομική σχέση συνδέεται ο μισθωτός με τον εργοδότη του, ανεξάρτητα από το νομικό χαρακτήρα που έδωσαν τα συμβαλλόμενα μέρη στη συνδέουσα αυτά σχέση (ΟΛΑΠ 18/2006). Επιπλέον, κατά τις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 1 και 3 του ν. 2112/1920, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και αυθεντικά ερμηνευτεί (ν. 4558/1920, άρθρο 11 α.ν. 547/1937), «είναι άκυρος οιαδήποτε σύμβασις αντικείμενη εις τον παρόντα νόμο, πλην αν είναι μάλλον ευνοϊκή διά τον υπάλληλο... Αι διατάξεις του νόμου τούτου εφαρμόζονται ωσαύτως και επί συμβάσεων εργασίας με ορισμένη χρονική διάρκεια, εάν ο καθορισμός της διάρκειας ταύτης δε δικαιολογείται εκ της φύσεως της συμβάσεως, αλλά ετέθη σκοπίμως προς καταστρατήγησιν των περί υποχρεωτικής καταγγελίας της υπαλληλικής συμβάσεως διατάξεων του παρόντος νόμου». Από τις διατάξεις αυτές, πρωτοποριακές για την εποχή τους, με τις οποίες από τότε επιδιώχθηκε η αντιμετώπιση των καταχρήσεων σε βάρος των εργαζομένων με τη σύναψη συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, προκύπτει ότι, όταν συνάπτονται αλληπάλληλες συμβάσεις εργασίας ορισμένης χρονικής διάρκειας, αν ο καθορισμός της διάρκειάς τους δε δικαιολογείται από τη φύση ή το είδος ή το σκοπό της εργασίας ή δεν υπαγορεύεται από ειδικό λόγο, που ανάγεται ιδίως στις ιδιαίτερες συνθήκες λειτουργίας της επιχείρησης, αλλά έχει τεθεί με σκοπό την καταστρατήγησιν των διατάξεων περί υποχρεωτικής καταγγελίας των αόριστου χρόνου συμβάσεων (άρθρα 1, 2, 3 του ν. 2112/1920 ή 1, 3, 5 του β.δ. 16/18-7- 1920), ανακύπτει ακυρότητα ως προς τον καθορισμό ορισμένης χρονικής διάρκειας της σύμβασης και θεωρείται, ότι τότε καταρτίστηκε ενιαία σύμβαση αόριστου χρόνου, επί της οποίας δεν είναι δυνατή η απόλυση του εργαζομένου χωρίς καταγγελία και καταβολή της

μηνιαίας αποζημίωσης. Επακολούθησε ο ανωτέρω αναφερόμενος ν. 2190/1994, το άρθρο 21 του οποίου ορίζει τα ακόλουθα: «Οι δημόσιες υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου επιτρέπεται να απασχολούν προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, για αντιμετώπιση εποχιακών ή άλλων περιοδικών ή πρόσκαιρων αναγκών, με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία των επόμενων παραγράφων» (παρ. 1). «Η διάρκεια της απασχόλησης του προσωπικού της παρ. 1 δε μπορεί να υπερβαίνει τους οκτώ (8) μήνες μέσα σε συνολικά χρόνο δώδεκα (12) μηνών. Στις περιπτώσεις προσωρινής πρόσληψης προσωπικού για αντιμετώπιση, κατά τις ισχύουσες διατάξεις, κατεπειγουσών αναγκών, λόγω απουσίας προσωπικού ή κένωσης θέσεων, η διάρκεια της απασχόλησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες για το ίδιο άτομο. Παράταση ή σύναψη νέας σύμβασης κατά το αυτό ημερολογιακό έτος ή μετατροπή σε σύμβαση αορίστου χρόνου είναι άκυρες» (παρ. 2). Στη συνέχεια, στις παρ. 3 και 4 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι, τα αρμόδια όργανα υποχρεούνται να παύσουν να καταβάλουν τις αποδοχές στο προσωπικό που συμπλήρωσε την άνω οριζόμενη διάρκεια απασχόλησης, άλλως καταλογίζονται στα ίδια οι αποδοχές που καταβλήθηκαν και, τέλος, ότι οι προϊστάμενοι ή άλλα αρμόδια όργανα, που ενεργούν κατά παράβαση των προηγούμενων παραγράφων, διώκονται για παράβαση καθήκοντος κατ' άρθρο 259 Π.Κ. Σύμφωνα δε με την παρ. 1 του άρθρου 14 του ίδιου ν. 2190/1994, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του ν. 2527/1997, στις διατάξεις του άρθρου αυτού υπάγονται όλοι οι φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται με τις διατάξεις του αρθρ. 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 και τις μεταγενέστερες συμπληρώσεις του, ανάμεσα στους οποίους (φορείς) περιλαμβάνονται και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου. Επίσης, το άρθρο 6, παράγραφος 1, του νόμου 2527/1997 ορίζει ότι, για τη σύναψη

σύμβασης μίσθωσης έργου από υπηρεσίες και νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα με φυσικά πρόσωπα, απαιτείται η προηγούμενη έκδοση υπουργικής απόφασης, η οποία πρέπει να αναφέρει, μεταξύ άλλων, αφενός ότι το έργο δεν ανάγεται στον κύκλο των συνήθων καθηκόντων των υπαλλήλων του οικείου φορέα και αφετέρου τους λόγους, που δεν μπορεί να εκτελεστεί από υπαλλήλους του φορέα αυτού. Κατά τη διάταξη αυτή, κάθε σύμβαση μίσθωσης έργου που καλύπτει πάγιες και διαρκείς ανάγκες του εργοδότη είναι αυτοδικαίως και καθ' ολοκληρία άκυρη. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 1 του νόμου 3250/2004, «1. Το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου επιτρέπεται να προσλαμβάνουν προσωπικό με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, μερικής απασχόλησης, για την κάλυψη αναγκών που αποσκοπούν στην παροχή υπηρεσιών κοινωνικού χαρακτήρα προς τους πολίτες. 2. Οι ανωτέρω προσλήψεις αποβλέπουν, αποκλειστικά, στην αντιμετώπιση αναγκών συμπληρωματικής εξυπηρέτησης των πολιτών και δεν ασκούν επιρροή στη οργανική σύνθεση των υπηρεσιών των φορέων της προηγούμενης παραγράφου [...]», ενώ, το άρθρο 2 του ίδιου νόμου ορίζει τα εξής: «1. Η πρόσληψη γίνεται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου μερικής απασχόλησης, με πρόσωπα από τις κατηγορίες κοινωνικών ομάδων και σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής που καθορίζονται στο άρθρο 4. 2. Η διάρκεια της ανωτέρω σύμβασης δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους δεκαοκτώ μήνες. Νέα σύμβαση με τον ίδιο απασχολούμενο επιτρέπεται να καταρτιστεί μετά την πάροδο τεσσάρων μηνών, τουλάχιστον, από τη λήξη της προηγούμενης. Ο χρόνος εργασίας, για κάθε συμβασιούχο, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τις είκοσι ώρες εβδομαδιαίως». Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, του εν λόγω νόμου: «Ως υπηρεσίες κοινωνικού χαρακτήρα θεωρούνται εκείνες που αναφέρονται, ιδίως, στην κατ' οίκον

κοινωνική μέριμνα και φροντίδα, στη φύλαξη σχολικών κτιρίων, στην οικονομική ασφάλεια των μαθητών, στην κοινωνική ενσωμάτωση των μεταναστών, στις έκτακτες ανάγκες πολιτικής προστασίας, στις πολιτιστικές εκδηλώσεις, στην αντιμετώπιση ειδικών περιβαλλοντικών αναγκών, στην ενημέρωση και πληροφόρηση πολιτών, καθώς και σε προγράμματα κοινωνικού χαρακτήρα που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.» Εξάλλου, οι διατάξεις του άρθρου 103 παρ. 2 και 3 του Συντάγματος, οι οποίες επιβάλλουν τη νομοθετική πρόβλεψη οργανικών θέσεων για την κάλυψη των πάγιων και διαρκών αναγκών του Δημοσίου, των ΟΤΑ και των άλλων ν.π.δ.δ., ορίζουν τα εξής: «Κανένας δε μπορεί να διοριστεί υπάλληλος σε οργανική θέση που δεν είναι νομοθετημένη. Εξαιρέσεις μπορεί να προβλέπονται από ειδικό νόμο, για να καλυφθούν απρόβλεπτες και επείγουσες ανάγκες με προσωπικό που προσλαμβάνεται για ορισμένη χρονική περίοδο με σχέση ιδιωτικού δικαίου» (παρ. 2). «Οργανικές θέσεις ειδικού επιστημονικού καθώς και τεχνικού προσωπικού μπορούν να πληρούνται με προσωπικό που προσλαμβάνεται με σχέση ιδιωτικού δικαίου. Νόμος ορίζει τους όρους για την πρόσληψη, καθώς και τις ειδικότερες εγγυήσεις τις οποίες έχει το προσωπικό που προσλαμβάνεται» (παρ. 3). Με την αναθεώρηση του έτους 2001 και με σκοπό τη μέγιστη δυνατή διασφάλιση των συνταγματικών αρχών της ισότητας ενώπιον του νόμου, της αξιοκρατίας και της διαφάνειας κατά τις προσλήψεις στο Δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, προστέθηκε στο άρθρο 103 του Συντάγματος παρ. 7, που προβλέπει ότι, η πρόσληψη υπαλλήλων στο Δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός καθορίζεται κάθε φορά, γίνεται είτε με διαγωνισμό, είτε με επιλογή σύμφωνα με προκαθορισμένα και αντικειμενικά κριτήρια και υπάγεται στον έλεγχο ανεξάρτητης Αρχής. Επίσης στο ίδιο άρθρο (103) προστέθηκε παρ. 8, που προβλέπει ότι: «Νόμος ορίζει τους όρους και τη χρονική διάρκεια των σχέσεων

εργασίας ιδιωτικού δικαίου στο Δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός καθορίζεται κάθε φορά, για την κάλυψη, είτε οργανικών θέσεων και πέραν των προβλεπομένων στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3, είτε πρόσκαιρων είτε απρόβλεπτων και επειγουσών αναγκών κατά το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2. Νόμος ορίζει επίσης τα καθήκοντα που μπορεί να ασκεί το προσωπικό του προηγούμενου εδαφίου. Απαγορεύεται η από το νόμο μονιμοποίηση προσωπικού που υπάγεται στο πρώτο εδάφιο ή η μετατροπή των συμβάσεών του σε αορίστου χρόνου. Οι απαγορεύσεις της παραγράφου αυτής ισχύουν και ως προς τους απασχολούμενους με σύμβαση έργου». Στους κανόνες αυτούς, τους οποίους πρώτος διατύπωσε ο κοινός νομοθέτης με τις ως άνω διατάξεις του Ν. 2190/1994, υπάγεται, ενόψει της αδιάσπικτης διατύπωσης του άρθρου 103 παρ. 7 και 8 του Συντάγματος, τόσο το προσωπικό, που συνδέεται με το Δημόσιο, τους ΟΤΑ και τα άλλα νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα με υπαλληλική σχέση δημοσίου δικαίου, όσο και το προσωπικό, που προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας, ιδιωτικού δικαίου για την πλήρωση οργανικών θέσεων, σύμφωνα με το άρθρο 103 παρ. 3 και 8 του Συντάγματος. Εξάλλου, από τις διατάξεις του άρθρου 189 παρ. 3 και ήδη 249 παρ. 1 και 3 της Ενοποιημένης απόδοσης της Συνθήκης της Ε.Ο.Κ. προκύπτει, ότι οι οδηγίες αποτελούν παράγωγο κοινοτικό δίκαιο και δεσμεύουν κάθε κράτος-μέλος της Κοινότητας, στο οποίο απευθύνονται, καθόσον αφορούν το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, αλλά αφήνουν την επιλογή του τύπου και των μέσων στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών. Γι' αυτό απευθύνονται κατ' ανάγκην, όχι απευθείας προς τους ιδιώτες, θεσπίζοντας δικαιώματα και υποχρεώσεις τους, αλλά μόνο προς τα κράτη μέλη, αφού μόνο αυτά έχουν τη δυνατότητα να λάβουν τα μέτρα, με τα οποία θα καταστεί εφικτή η επίτευξη του επιδιωκόμενου αποτελέσματος. Το κράτος-μέλος, που είναι αποδέκτης της οδηγίας, έχει την υποχρέωση να πραγματοποιήσει το αποτέλεσμα

από μέσα στην τασσόμενη προθεσμία, με μέσα, όμως, τα οποία αυτό θα
λέξει. Αν η οδηγία περιέχει κανόνες σαφείς και ορισμένους, δεκτικούς
απευθείας εφαρμογής (δηλαδή χωρίς αιρέσεις ή περιθώρια επιλογής), η
παράλειψη του εθνικού νομοθέτη, να την εκτελέσει εμπρόθεσμα,
συνεπάγεται την άμεση ισχύ της στην εσωτερική έννομη τάξη του
κράτους μέλους που είναι ο παραλήπτης αυτής. Η ισχύς της όμως
εκτείνεται μόνο κατά του κράτους μέλους που παρέλειψε να την
καταστήσει «εθνικό δίκαιο» και των αντίστοιχων κρατικών φορέων. Δεν
εκτείνεται και στις μεταξύ των ιδιωτών σχέσεις. Είναι δηλαδή κάθετη και
όχι οριζόντια. Η οριζόντια ισχύς αυτής ολοκληρώνεται μόνο με την
έκδοση πράξης του εθνικού νομοθέτη, που μετατρέπει την οδηγία σε
κανόνα του εσωτερικού δικαίου (ΟΛΑΠ 23/1998). Περαιτέρω, στις 10-7-
1999 δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η
Οδηγία 1999/70/EK του Συμβουλίου της 28-6-1999, ύστερα από τη
συμφωνία - πλαίσιο, την οποία συνήψαν στις 18-3-1999 οι
διεπαγγελματικές οργανώσεις γενικού χαρακτήρα CES, UNICH και
CEEP, στο άρθρο 2 της οποίας ορίζεται ότι στα κράτη μέλη παρέχεται
προθεσμία συμμόρφωσης προς το περιεχόμενο της Οδηγίας αυτής, έως
τις 10-7-2001, με δυνατότητα παράτασης της εν λόγω προθεσμίας έως τις
10-7-2002, της οποίας (δυνατότητας) η Ελλάδα έκανε χρήση. Στο
προοίμιο της οδηγίας αυτής αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι τα μέρη της
παρούσας συμφωνίας αναγνωρίζουν ότι, οι συμβάσεις αόριστου χρόνου
είναι και θα συνεχίσουν να είναι η γενική μορφή εργασιακών σχέσεων
μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων και ότι οι συμβάσεις εργασίας
ορισμένου χρόνου ανταποκρίνονται, σε ορισμένες περιστάσεις, στις
ανάγκες τόσο των εργοδοτών όσο και των εργαζομένων. Ορίζει,
ειδικότερα, η παραπάνω Οδηγία, μεταξύ άλλων, ότι η παρούσα
συμφωνία εφαρμόζεται σε όλους τους εργαζόμενους ορισμένου χρόνου
που έχουν σύμβαση ή σχέση εργασίας, όπως αυτές καθορίζονται από τη

νομοθεσία, τις συλλογικές συμβάσεις ή την πρακτική κάθε κράτους μέλους (ρήτρα 2) και ότι για να αποτραπεί η κατάχρηση που μπορεί να προκύψει από τη χρησιμοποίηση διαδοχικών συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, τα κράτη-μέλη, ύστερα από διαβουλεύσεις με τους κοινωνικούς εταίρους, ή/ και οι κοινωνικοί εταίροι, όταν δεν υπάρχουν ισοδύναμα νομοθετικά μέτρα για την πρόληψη των καταχρήσεων, λαμβάνουν, κατά τρόπο που να λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες ειδικών τομέων ή/και κατηγοριών εργαζομένων, ένα ή περισσότερα από τα αναφερόμενα μέτρα και ειδικότερα καθορίζουν, α) αντικειμενικούς λόγους που να δικαιολογούν την ανανέωση τέτοιων συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας, β) τη μέγιστη συνολική διάρκεια διαδοχικών συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου γ) τον αριθμό των ανανεώσεων τέτοιων συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας. Επίσης, τα κράτη-μέλη, ύστερα από διαβουλεύσεις με τους κοινωνικούς εταίρους ή/ και οι κοινωνικοί εταίροι καθορίζουν, όταν χρειάζεται, τις συνθήκες υπό τις οποίες συμβάσεις ή σχέσεις εργασίας ορισμένου χρόνου θεωρούνται «διαδοχικές» και χαρακτηρίζονται συμβάσεις ή σχέσεις αορίστου χρόνου (ρήτρα 5). Ενώ η εφαρμογή της συμφωνίας πλαίσιο δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση επαρκή αιτιολογία για την υποβάθμιση του γενικού επιπέδου προστασίας του εργαζομένου στον τομέα που καλύπτεται από την παρούσα συμφωνία (ρήτρα 8 παρ. 3). Είναι φανερό ότι η πιο πάνω Οδηγία δεν περιέχει κανόνες κοινοτικού δικαίου σαφείς και ορισμένους, δεκτικούς απευθείας εφαρμογής στην ελληνική έννομη τάξη, δηλαδή, η Οδηγία αυτή δεν είναι χωρίς αιρέσεις ή περιθώρια επιλογής από τον εθνικό νομοθέτη. Η επίτευξη του στόχου της Οδηγίας, που είναι η αποτροπή της κατάχρησης να συνάπτονται διαδοχικές συμβάσεις ή σχέσεις εργασίας ορισμένου χρόνου, προϋποθέτει συγκεκριμένα μέτρα προσαρμογής, που θα λάβει ο εθνικός νομοθέτης, ο οποίος καλείται να εξειδικεύσει τις συνθήκες κάτω από τις

οποίες οι συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου θεωρούνται διαδοχικές και μπορούν να χαρακτηρισθούν ως αόριστου χρόνου. Στα πλαίσια αυτά, σύμφωνα με τη νομολογία του ΔΕΚ, η ρήτρα 5, σημείο 1, της συμφωνίας-πλαισίου, απονέμει στα κράτη μέλη διακριτική ευχέρεια, να εφαρμόζουν, με σκοπό τη διασφάλιση της αποτελεσματικής πρόληψης της καταχρηστικής χρησιμοποίησης διαδοχικών συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, ένα ή περισσότερα από τα μέτρα που απαριθμούνται στην εν λόγω ρήτρα, τα οποία θεωρούνται ισοδύναμα (απόφ. ΔΕΚ 378-380/2009, σκέψη 75) ή ακόμα και ήδη ισχύοντα ισοδύναμα νομοθετικά μέτρα, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των επιμέρους τομέων και/ή κατηγοριών εργαζομένων (βλ. προαναφερθείσα απόφαση Impact, σκέψη 71). Βέβαια, όταν δεν υπάρχει ισοδύναμο νομοθετικό μέτρο στην εσωτερική νομοθεσία του κράτους μέλους που είναι αποδέκτης της ως άνω Οδηγίας, είναι σαφές ότι το Κράτος μέλος είναι οπωσδήποτε υποχρεωμένο, για να επιτύχει το σκοπό που θέτει η ως άνω Οδηγία, να λάβει ένα ή περισσότερα από τα προληπτικά μέτρα που απαριθμεί η ρήτρα 5, σημείο 1, στοιχεία α' έως γ', της συμφωνίας-πλαισίου, προκειμένου να μεταφέρει ορθά την οδηγία 1999/70 στην εσωτερική έννομη τάξη του (βλ. επ' αυτού αποφάσεις Αδενέλερ κ.λπ., σκέψη 65, και Impact, σκέψεις 69 και 70, καθώς και προαναφερθείσα διάταξη Βασιλάκης κ.λπ., σκέψη 80), διευκρινίζεται, όμως, ότι η ύπαρξη τέτοιου ισοδύναμου νομοθετικού μέτρου δεν μπορεί, αντίθετα, να στερήσει από το κράτος αυτό τη δυνατότητα να θεσπίσει επιπλέον ένα ή περισσότερα από τα μέτρα που απαριθμεί η εν λόγω ρήτρα 5, σημείο 1, στοιχεία α' έως γ', με σκοπό, μεταξύ άλλων, να τροποποιήσει ή να συμπληρώσει την προστασία που απορρέει από το εν λόγω ισοδύναμο νομοθετικό μέτρο, ειδικά θα εξαλειφόταν κάθε δυνατότητα εξέλιξης της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας. Εντούτοις, το περιθώριο διακριτικής ευχέρειας που καταλείπεται έτσι στα κράτη μέλη, δεν είναι απεριόριστο

και, ειδικότερα, δε μπορεί σε καμία περίπτωση να φθάσει μέχρι τη διακύβευση του σκοπού ή της πρακτικής αποτελεσματικότητας της συμφωνίας-πλαισίου (προαναφερθείσα απόφαση Αδενέλερ κ.λπ., σκέψη 82). Επομένως, αφού σκοπός της ρήτρας 5, σημείο 1, της συμφωνίας-πλαισίου είναι να επιβληθεί στα κράτη μέλη η υποχρέωση να διασφαλίσουν, στην εσωτερική έννομη τάξη, την αποτελεσματική πρόληψη της καταχρηστικής χρησιμοποίησης διαδοχικών συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, σε περίπτωση που ήδη πριν τη μεταφορά στην εσωτερική έννομη τάξη κράτους μέλους υφίστατο ήδη ισοδύναμο με τα αναφερόμενα στη ρήτρα 5 σημείο 1, νομοθετικό μέτρο, για την αποτροπή της καταχρηστικής χρησιμοποίησης των ορισμένου χρόνου συμβάσεων εργασίας, η θέσπιση της εθνικής ρύθμισης για τη μεταφορά της συμφωνίας, δε μπορεί να καταλήγει να θίγει την αποτελεσματικότητα της εν λόγω πρόληψης, όπως διασφαλιζόταν προηγουμένως από το εν λόγω «ισοδύναμο νομοθετικό μέτρο», κατά την έννοια της εν λόγω ρήτρας 5, σημείο 1. Κριτήριο της αποτελεσματικότητας της ρύθμισης περί πρόληψης των καταχρήσεων χρησιμοποίησης των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, αποτελεί το να είναι η έννομη κατάσταση που απορρέει από τα διάφορα μέτρα που προβλέπει το εθνικό δίκαιο αρκούντως επακριβής και σαφής, ώστε οι ιδιώτες να είναι σε θέση να γνωρίζουν το πλήρες περιεχόμενο των δικαιωμάτων τους και, ενδεχομένως, να τα προβάλλουν ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων. Επίσης, κατά την άσκηση της εξουσίας εκτίμησης που παρέχεται στα κράτη μέλη βάσει της ρήτρας 5, σημείο 1, της συμφωνίας-πλαισίου πρέπει οπωσδήποτε να τηρείται το κοινοτικό δίκαιο, και ιδίως οι γενικές αρχές του δικαίου αυτού, καθώς και οι άλλες διατάξεις της συμφωνίας-πλαισίου (βλ. επ' αυτού απόφαση Mangold, σκέψεις 50 έως 54 και 63 έως 65). Συναφώς, πρέπει ειδικότερα να υπογραμμιστεί ότι, όταν το εσωτερικό δίκαιο περιλαμβάνει ήδη διατάξεις

για την αποτελεσματική πρόληψη της καταχρηστικής χρησιμοποίησης διαδοχικών συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, που θα μπορούσαν να συνιστούν «ισοδύναμο νομοθετικό μέτρο», κατά την έννοια της ρήτρας 5, σημείο 1, της συμφωνίας-πλαίσιου, η εκ μέρους κράτους μέλους θέσπιση ενός ή περισσότερων από τα ειδικά προληπτικά μέτρα που απαριθμούνται στην εν λόγω ρήτρα 5, σημείο 1, στοιχεία α' έως γ', της συμφωνίας αυτής δεν αποτελεί βάσιμο δικαιολογητικό λόγο για την υποβάθμιση του γενικού επιπέδου προστασίας των εργαζομένων στον τομέα που καλύπτεται από την εν λόγω συμφωνία-πλαίσιο, κατά την έννοια της ρήτρας 8, σημείο 3, της συμφωνίας αυτής (απόφαση 378-380/2009, σκέψεις 79-87). Διευκρινίζεται ότι, ως ισοδύναμο με τα αναφερόμενα στη ρήτρα 5 σημείο 1 της ως άνω συμφωνίας πλαισίου, νομοθετικό μέτρο νοείται, όπως έχει κρίνει το ΔΕΚ, κάθε μέτρο του εθνικού δικαίου, που έχει ως αντικείμενο, όπως ακριβώς και τα μέτρα που θεσπίζονται με την εν λόγω ρήτρα, την αποτελεσματική πρόληψη της καταχρηστικής χρησιμοποίησης διαδοχικών συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου (βλ. επ' αυτού προαναφερθείσα απόφαση Αδενέλερ κ.λπ., σκέψη 65), χωρίς να έχει σημασία, αν το επίμαχο στην κύρια δίκη εθνικό μέτρο, δεν προβλέπει τα ειδικά μέτρα που απαριθμούνται στη ρήτρα 5, σημείο 1, στοιχεία α' έως γ', της συμφωνίας-πλαίσιου ή αν ο σκοπός της θέσπισης του μέτρου αυτού δεν ήταν ειδικά η προστασία των εργαζομένων από τις καταχρήσεις που οφείλονται σε διαδοχικές συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου ή αν το πεδίο εφαρμογής του δεν περιορίζεται μόνο στις συμβάσεις αυτές (ΑΠόφ. ΔΕΚ 378-380/2009, σκέψεις 76-77). Εξάλλου, τα κράτη μέλη στα πλαίσια της ευχέρειας που διαθέτουν, να επιλέξουν μεταξύ περισσότερων λύσεων για να αποτρέψουν την καταχρηστική χρησιμοποίηση των διαδοχικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, μπορούν νομίμως να επιλέξουν, προς τον σκοπό της εφαρμογής της

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΑΤΕΛΕΜΑΤΩΝ

ρήτρας αυτής, να μην εφαρμόζουν το προβλεπόμενο στο σημείο 1, στοιχείο α', της εν λόγω ρήτρας μέτρο, κατά το οποίο η ανανέωση των διαδοχικών αυτών συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου πρέπει να δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. Το κράτος μέλος μπορεί, αντίθετα, να προτιμήσει να θεσπίσει το ένα ή και τα δύο από τα μέτρα που αναφέρονται στο σημείο 1, στοιχεία β' και γ', της εν λόγω ρήτρας και τα οποία αφορούν τη μέγιστη συνολική διάρκεια αυτών των διαδοχικών συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας και τον αριθμό των ανανεώσεών τους αντίστοιχα, ή μάλιστα να επιλέξει τη διατήρηση σε ισχύ υφιστάμενου ήδη ισοδύναμου νομοθετικού μέτρου, υπό την προϋπόθεση πάντως ότι, οποιοδήποτε μέτρο και αν επιλεγεί, διασφαλίζεται η αποτελεσματική πρόληψη της καταχρηστικής χρησιμοποίησης συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου (βλ. επ' αυτού την προαναφερθείσα απόφαση Αδενέλερ κ.λπ., σκέψη 101). Εντούτοις, το κράτος μέλος που έχει επιλέξει, προς τον σκοπό της εφαρμογής της ρήτρας 5, σημείο 1, της συμφωνίας-πλαισίου, τη θέσπιση του μέτρου στο οποίο αναφέρεται το σημείο 1, στοιχείο α', της εν λόγω ρήτρας, κατά το οποίο η ανανέωση των διαδοχικών συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου πρέπει να δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους, οφείλει να εγγυάται το αποτέλεσμα που επιβάλλεται από το κοινοτικό δίκαιο, όπως τούτο προκύπτει, όχι μόνο από το άρθρο 249, τρίτο εδάφιο ΕΚ, αλλά και από το άρθρο 2, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 1999/70, ερμηνευόμενο υπό το φως της δέκατης έβδομης αιτιολογικής της σκέψης (βλ. επ' αυτού την προαναφερθείσα απόφαση Αδενέλερ κ.λπ., σκέψη 68, και την προαναφερθείσα διάταξη Βασιλάκης κ.λπ., σκέψη 87). Υπό τις συνθήκες αυτές, ο όρος «αντικειμενικοί λόγοι», κατά τη ρήτρα 5, σημείο 1, στοιχείο α', της συμφωνίας-πλαισίου έχει την έννοια, όπως έχει δεχτεί το ΔΕΚ, ότι αφορά σαφείς και συγκεκριμένες περιστάσεις, που χαρακτηρίζουν μια

καθορισμένη δραστηριότητα και οι οποίες, κατά συνέπεια, μπορούν να δικαιολογήσουν, στο ειδικό αυτό πλαίσιο, τη χρησιμοποίηση διαδοχικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου. Οι περιστάσεις αυτές μπορούν να οφείλονται, μεταξύ άλλων, στην ιδιαίτερη φύση των καθηκόντων για την εκτέλεση των οποίων έχουν συναφθεί οι συμβάσεις αυτές και στα εγγενή χαρακτηριστικά των καθηκόντων αυτών ή, ενδεχομένως, στην επιδίωξη ενός θεμιτού σκοπού κοινωνικής πολιτικής εκ μέρους κράτους μέλους (προαναφερθείσα απόφαση Αδενέλερ κ.λπ., σκέψεις 69 και 70, και απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2007, C-307/05, Del Cerro Alonso, Συλλογή 2007, σ. I-7109, σκέψη 53, καθώς και προαναφερθείσα διάταξη Βασιλάκης κ.λπ., σκέψεις 88 και 89). Αντίθετα, μια εθνική διάταξη που θα περιοριζόταν στο να επιτρέπει γενικά και αφηρημένα, μέσω κανόνα προβλεπομένου σε νόμο ή κανονιστική πράξη, τη χρήση διαδοχικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου δεν θα ήταν σύμφωνη προς τις απαιτήσεις που προσδιορίστηκαν με τις δύο προηγούμενες σκέψεις (προαναφερθείσες αποφάσεις Αδενέλερ κ.λπ., σκέψη 71, και Del Cerro Alonso, σκέψη 54, καθώς και προαναφερθείσα διάταξη Βασιλάκης κ.λπ., σκέψη 90). Συγκεκριμένα, μια τέτοια διάταξη, η οποία είναι αμιγώς τυπικής φύσης και δε δικαιολογεί ειδικώς τη χρησιμοποίηση διαδοχικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, με την ύπαρξη αντικειμενικών παραγόντων, που να οφείλονται στις ιδιομορφίες της οικείας δραστηριότητας και στις συνθήκες της άσκησής της, ενέχει πραγματικό κίνδυνο καταχρηστικής χρησιμοποίησης αυτού του είδους των συμβάσεων και δεν είναι, συνεπώς, συμβατή προς τον σκοπό και την πρακτική αποτελεσματικότητα της συμφωνίας-πλαισίου (προαναφερθείσα απόφαση Αδενέλερ κ.λπ., σκέψη 72, και προαναφερθείσα διάταξη Βασιλάκης κ.λπ., σκέψη 91). Έτσι, αν γινόταν δεκτό, ότι μια εθνική διάταξη μπορεί, αυτοδικαίως και χωρίς άλλη διευκρίνιση, να δικαιολογεί διαδοχικές συμβάσεις εργασίας ορισμένου

χρόνου, τούτο θα σήμαινε ότι δεν θα λαμβανόταν υπόψη ο σκοπός της συμφωνίας-πλαισίου, που συνίσταται στην προστασία των εργαζομένων από την αβεβαιότητα ως προς την απασχόληση, και ότι θα καθίστατο κενή περιεχομένου η αρχή ότι οι συμβάσεις αορίστου χρόνου συνιστούν τη γενική μορφή των σχέσεων εργασίας (προαναφερθείσα απόφαση Αδενέλερ κ.λπ., σκέψη 73, και προαναφερθείσα διάταξη Βασιλάκης κ.λπ., σκέψη 92). Ειδικότερα, η χρησιμοποίηση των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, με μοναδικό έρεισμα μια γενική νομοθετική ή κανονιστική διάταξη, άσχετα προς το συγκεκριμένο περιεχόμενο της οικείας δραστηριότητας, δεν καθιστά δυνατή τη συναγωγή αντικειμενικών και διαφανών κριτηρίων προκειμένου να ελεγχθεί αν η ανανέωση των συμβάσεων αυτών ανταποκρίνεται πράγματι σε μια γνήσια ανάγκη, είναι κατάλληλη προς επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού και είναι αναγκαία προς τούτο (ΔΕΚ 378-380/2009, σκέψεις 94-100 προαναφερθείσες αποφάσεις Αδενέλερ κ.λπ., σκέψη 74, και Del Cerro Alonso, σκέψη 55, καθώς και προαναφερθείσα διάταξη Βασιλάκης κ.λπ., σκέψη 93). Μεταφέροντας την ως άνω Οδηγία 1999/70 στην εσωτερική έννομη τάξη και παρά την ύπαρξη της ως άνω διάταξης του άρ. 8 παρ. 3 του ν. 2112/1920, ο εθνικός νομοθέτης εξειδίκευσε τις συνθήκες κάτω από τις οποίες οι συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου θεωρούνται διαδοχικές και μπορούν να χαρακτηρισθούν ως αορίστου χρόνου, με τα π.δ/τα 81/2003 και 164/2004, το δεύτερο από τα οποία αναφέρεται στους εργαζομένους με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου στο δημόσιο τομέα και η ισχύς των οποίων άρχισε αντίστοιχα από τη δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (2-4-2003 και 19-7-2004). Ορίζει δε το άρθρο 5 του τελευταίου αυτού π.δ/τος τα εξής: «1. Απαγορεύονται οι διαδοχικές συμβάσεις, που καταρτίζονται και εκτελούνται μεταξύ του ίδιου εργοδότη και του ίδιου εργαζόμενου με την ίδια ή παρεμφερή ειδικότητα και με τους ίδιους ή παρεμφερείς όρους

εργασίας, εφόσον μεταξύ των συμβάσεων αυτών μεσολαβεί χρονικό διάστημα μικρότερο των τριών μηνών. 2. Η κατάρτιση των συμβάσεων αυτών επιτρέπεται κατ' εξαίρεση, εφόσον δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. Αντικειμενικός λόγος υφίσταται, όταν οι επόμενες της αρχικής συμβάσεως συνάπτονται για την εξυπηρέτηση ειδικών ομοειδών αναγκών που σχετίζονται ευθέως και αμέσως με τη μορφή ή το είδος ή τη δραστηριότητα της επιχείρησης... 4. Σε κάθε περίπτωση, ο αριθμός των διαδοχικών συμβάσεων δεν επιτρέπεται να είναι μεγαλύτερος των τριών, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του επόμενου άρθρου». Ως κύρωση, για την περίπτωση της παράνομης, ήτοι κατά παράβαση των ως άνω κανόνων, κατάρτισης διαδοχικών συμβάσεων, προβλέφθηκε από το άρθρο 7 του ίδιου π.δ/τος η αυτοδίκαιη ακυρότητά τους και η καταβολή στην εργαζόμενο, τόσο των αποδοχών για την εργασία που παρέσχε, εφόσον οι άκυρες συμβάσεις εκτελέστηκαν εν όλω ή εν μέρει, όσο και αποζημίωσης ίσης με το ποσό «το οποίο δικαιούται ο αντίστοιχος εργαζόμενος αόριστου χρόνου σε περίπτωση καταγγελίας της συμβάσεώς του», ενώ θεσπίστηκε ποινική και πειθαρχική ευθύνη για την παράβαση των κανόνων αυτών. Όμως, ενόψει του ότι οι προαναφερόμενες διατάξεις του π.δ. 164/2004 άρχισαν να ισχύουν, κατά τα προαναφερόμενα, από τις 19-7-2004, το διάταγμα αυτό έπρεπε να περιλάβει και ρυθμίσεις που να εξασφαλίζουν οπωσδήποτε από 10-7-2002, που έληξε η προθεσμία προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας στην πιο πάνω Οδηγία, την προσαρμογή αυτή. Προστέθηκαν, λοιπόν, στο εν λόγω π.δ/γμα, ως μεταβατικές, οι διατάξεις του άρθρου 11, που ορίζουν τα εξής: «Διαδοχικές συμβάσεις κατά την παρ. 1 του άρθρου 5 του παρόντος διατάγματος, οι οποίες έχουν συναφθεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος και είναι ενεργές έως την έναρξη ισχύος αυτού, συνιστούν εφεξής σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου, εφόσον συντρέχουν αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α)

Συνολική χρονική διάρκεια διαδοχικών συμβάσεων τουλάχιστον είκοσι τεσσάρων (24) μηνών έως την έναρξη ισχύος του διατάγματος, ανεξαρτήτως αριθμού ανανεώσεων συμβάσεων ή τρεις τουλάχιστον ανανεώσεις πέραν της αρχικής σύμβασης κατά την παρ. 1 του άρθρου 5 του παρόντος διατάγματος, με συνολικό ελάχιστο χρόνο απασχόλησης δέκα οκτώ (18) μηνών, μέσα σε συνολικό χρονικό διάστημα είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την αρχική σύμβαση....» (άρ. 11 παρ. 1α). «Για τη διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων του άρ. 11 του πδ 164/2004, ο εργαζόμενος υποβάλλει, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έναρξη της ισχύος του παρόντος, αίτηση προς τον οικείο φορέα, στην οποία αναφέρει τα στοιχεία από τα οποία προκύπτει η συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών. Αρμόδιο όργανο να κρίνει αιτιολογημένα, αν συντρέχουν, κατά περίπτωση, οι προϋποθέσεις αυτές, είναι το οικείο Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή το όργανο που εξομοιώνεται με αυτό και όπου δεν υπάρχει, το Διοικητικό Συμβούλιο ή το διοικούν όργανο του οικείου νομικού προσώπου ή το όργανο που εξομοιώνεται με αυτό κατά την κείμενη νομοθεσία... Το κατά τα ανωτέρω αρμόδιο όργανο κρίνει, περαιτέρω, αν στις συμβάσεις έργου ή άλλες συμβάσεις ή σχέσεις, υποκρύπτεται σχέση εξαρτημένης εργασίας. Η κατά τις ως άνω διατάξεις κρίση του αρμόδιου οργάνου ολοκληρώνεται το αργότερο εντός πέντε (5) μηνών από την έναρξη ισχύος του π. διατάγματος 164/2004. 3. Οι κατά την παρ. 2 κρίσεις των αρμόδιων οργάνων, θετικές ή αρνητικές, διαβιβάζονται αμέσως στο Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), το οποίο αποφαινεται εντός τριών (3) μηνών από τη διαβίβαση σε αυτό των σχετικών κρίσεων». ». Ωστόσο, όπως έχει ήδη αναφερθεί ανωτέρω, του ως άνω πδ 164/2004 προϋπήρχε η διάταξη του άρ. 8 παρ. 3 του ν. 2112/1920, η οποία, κατά την παγιωθείσα στη νομολογία και τη θεωρία ερμηνεία της, ενώ αναφέρεται στην προστασία των εργαζομένων από τη μη τήρηση, από τον εργοδότη, των τυπικών

όρων που επιβάλλει κατά την απόλυση ο ν. 2112/1920, αξιοποιήθηκε γενικότερα για τον ορθό νομικό χαρακτηρισμό των συμβάσεων εργασίας ως ορισμένης ή αόριστης χρονικής διάρκειας κατά τη δικαστική διαδικασία ή τη διοικητική διαδικασία υπό τον έλεγχο του ΑΣΕΠ, ο οποίος δεν απαγορεύεται, παρόλη την απαγόρευση «μετατροπής» από το νόμο των συμβάσεων ορισμένου σε αορίστου χρόνου (ΟΛΑΠ 18/2006, ΝΟΜΟΣ). Υπό το πρίσμα της εν λόγω ερμηνείας της διάταξης του άρ. 8 παρ. 3 του ν. 2112/1920 από την Ελληνική θεωρία και νομολογία, σύμφωνα και με την έννοια του ισοδύναμου νομοθετικού μέτρου, όπως προσδιόρισε αυτήν το ΔΕΚ και αναφέρεται διεξοδικά ανωτέρω, η εν λόγω διάταξη αποτελεί νομοθετικό μέτρο ισοδύναμο με τα μέτρα που προβλέπονται στη ρήτρα 5 σημείο 1 της Οδηγίας 1999/70, διότι, πριν την έκδοση της ως άνω Οδηγίας, δυνάμει αυτής επιδιώχθηκε η αποτελεσματική αντιμετώπιση της κατάχρησης της χρησιμοποίησης των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, μέσω της μετατροπής τέτοιων συμβάσεων σε μια σύμβαση αορίστου χρόνου, σε περίπτωση που κρινόταν ότι με τις συμβάσεις ορισμένου χρόνου καλύπτονταν πάγιες και διαρκείς ανάγκες, ενώ, το ότι η διάταξη αυτή δεν προβλέπει τα ειδικά μέτρα που απαριθμούνται στη ρήτρα 5, σημείο 1, στοιχεία α' έως γ', της συμφωνίας-πλαίσιου και το ότι σκοπός της θέσπισης του μέτρου αυτού δεν ήταν ειδικά η προστασία των εργαζομένων από τις καταχρήσεις που οφείλονται σε διαδοχικές συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου και το πεδίο εφαρμογής της δεν περιορίζεται μόνο στις συμβάσεις αυτές (ΑΠόφ. ΔΕΚ 378-380/2009, σκέψεις 76-77), σύμφωνα και με την ανωτέρω αναφερόμενη νομολογία του ΔΕΚ, δεν αναιρεί το χαρακτήρα της διάταξης ως ισοδύναμου νομοθετικού μέτρου. Ωστόσο, η ισχύς στην Ελληνική έννομη τάξη, της διάταξης του άρ. 8 παρ. 3 του ν. 2112/1920, που αποτελεί ισοδύναμο με τα μέτρα που προβλέπονται στη ρήτρα 5 σημείο 1 της Οδηγίας 1999/70, δεν αποτελεί από μόνη της, κώλυμα για

την έκδοση του ως άνω πδ 164/2004, το οποίο προβλέπει, κατά την ειδική μεταφορά της οδηγίας 1999/70 στο εσωτερικό δίκαιο με σκοπό την εφαρμογή των διατάξεών της στον δημόσιο τομέα, την εφαρμογή των μέτρων πρόληψης της καταχρηστικής χρησιμοποίησης διαδοχικών συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου τα οποία απαριθμούνται στο σημείο 1, στοιχεία α' έως γ', της ρήτρας αυτής, καθόσον, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, σύμφωνα με την ερμηνεία της ρήτρας 5 σημείο 1 της ως άνω Οδηγίας 1999/70, όπως την προσδιόρισε το ΔΕΚ, σε κάθε περίπτωση, επιτρέπεται στα κράτη μέλη να συμπληρώσουν ή ακόμα και να τροποποιήσουν την προστασία που απορρέει από προϋφιστάμενο της έκδοσης της ως άνω Οδηγίας ισοδύναμο νομοθετικό μέτρο που ισχύει στην εσωτερική έννομη τάξη τους, αρκεί η νέα ρύθμιση (εν προκειμένω του πδ 164/2004), να μη θίγει την αποτελεσματικότητα της πρόληψης της καταχρηστικής χρησιμοποίησης διαδοχικών συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, την οποία διασφαλίζει η διάταξη του άρ. 8 παρ. 3 του ν. 2112/1920 και να είναι σύμφωνη με τη ρήτρα 8, σημείο 3, της ως άνω συμφωνίας. Σχετικά παρατηρείται, ότι με το ως άνω πδ 164/2004, τέθηκαν σε εφαρμογή όλα τα μέτρα με τα οποία επιδιώκεται η πρόληψη της καταχρηστικής χρησιμοποίησης των συμβάσεων ορισμένου χρόνου, τα οποία απαριθμούνται στη ρήτρα 5 σημείο 1, στοιχεία α-γ της ως άνω Οδηγίας 1999/70, αφού λήφθηκαν υπόψη, όπως ορίζει και η Οδηγία αυτή, οι ανάγκες ειδικών τομέων, όπως είναι μεταξύ άλλων, και ο ευρύτερος δημόσιος τομέας, που δικαιολογούν διάφορη ρύθμιση από τον ιδιωτικό τομέα, αφού υφίστανται διαφορές στη φύση της εργασίας και διαφορετικά χαρακτηριστικά του εργασιακού περιβάλλοντος και των διαδικασιών στον ιδιωτικό και το δημόσιο τομέα, εξού και η θέσπιση των πιο πάνω διατάξεων του άρθρου 103 του Συντάγματος. Επίσης, πρέπει να σημειωθεί ότι, το πλέγμα των ως άνω αναφερόμενων Συνταγματικών και

νομοθετικών διατάξεων, συμπεριλαμβανομένου του πδ 164/2004, με τις οποίες επιβάλλονται στον κοινό νομοθέτη και στη Διοίκηση αυστηροί όροι σχετικά με την πρόσληψη προσωπικού για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, επιδιώχθηκε να αποτραπεί η συνέχιση μιας συνήθους πρακτικής του παρελθόντος, κατά την οποία αρχικώς προσλαμβάνονταν προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, για την κάλυψη, τυπικά, πρόσκαιρων και απρόβλεπτων ή επειγουσών αναγκών, κατά παράβαση του άρθρου 103 παρ. 2 του Συντάγματος αλλά και της κοινής νομοθεσίας (άρθρα 56 έως 82 του π.δ. 410/1988), στη συνέχεια διαπιστώνονταν ότι οι ανάγκες αυτές είναι πάγιες και διαρκείς και τελικά, για την κάλυψη των εν λόγω αναγκών, «τακτοποιούνταν» το κατά τον πιο πάνω τρόπο προσλαμβανόμενο προσωπικό, είτε με το διορισμό του ως μόνιμου δημοσιοϋπαλλήλικού, είτε με τη μετατροπή των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου σε συμβάσεις αόριστου χρόνου, κατ' αποκλεισμό άλλων ενδιαφερομένων, που θα μπορούσαν να διεκδικήσουν τις ίδιες θέσεις, βάσει των πάγιων διατάξεων της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας (βλ. Πρακτικά Συνεδριάσεως της Βουλής ΡΜΔ/21-3-2001, σελ. 731, 744, 754, 755 και ΡΜΕ/21-3-2001 σελ 768, 771, 772, 782). Δηλαδή, με το ως άνω νομοθετικό πλέγμα των συνταγματικών και κοινών νομοθετικών διατάξεων και την επιλογή θέσπισης των μέτρων που αναφέρονται στο ως άνω πδ 164/2004, μεταξύ των οποίων δεν περιλαμβάνεται η μετατροπή των ορισμένου χρόνου διαδοχικών συμβάσεων εργασίας σε μια ενιαία σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου, επιδιώχθηκε να αποτραπεί η μετατροπή των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου σε συμβάσεις αόριστου χρόνου, όχι απλώς εκείνων που κάλυπταν παροδικές και απρόβλεπτες ανάγκες, αλλά και εκείνων που πράγματι κάλυπταν πάγιες και διαρκείς ανάγκες, όταν οι εργαζόμενοι είχαν προσληφθεί, με συμβάσεις ορισμένου χρόνου, για να

καλύψουν προσχηματικά παροδικές και πρόσκαιρες ανάγκες, για να μονιμοποιηθούν στη συνέχεια, παρακάμπτοντας τις διαδικασίες που προβλέπονται βάσει των πάγιων διατάξεων της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας για τις προσλήψεις στο Δημόσιο, κρίνοντας υπέρτερο, το συμφέρον όλων, να διεκδικήσουν αξιοκρατικά τις ίδιες θέσεις, βάσει των πάγιων διατάξεων της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας και όχι να «τακτοποιούνται» μέσω της πιο πάνω πρακτικής, με το διορισμό τους ως μόνιμου δημοσιοϋπαλληλικού προσωπικού, είτε με τη μετατροπή των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου σε συμβάσεις αόριστου χρόνου. Προς αυτή την κατεύθυνση, άλλωστε, ο αναθεωρητικός συνταγματικός νομοθέτης πρόσθεσε την προμνημονευόμενη διάταξη του εδαφ. γ' της παρ/φου 8 του άρθρου 103 του Συντάγματος, η οποία πλέον αδιακρίτως απαγορεύει την από το νόμο ακόμα μονιμοποίηση του κατά τον προαναφερόμενο τρόπο προσλαμβανόμενου προσωπικού ή τη μετατροπή των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου σε συμβάσεις αόριστου χρόνου. Δηλαδή, η απαγόρευση αυτή καταλαμβάνει και την περίπτωση που οι εργαζόμενοι με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου, απασχολούνται στην πραγματικότητα για την κάλυψη πάγιων και διαρκών αναγκών του δημόσιου τομέα. Δεδομένου, όμως, ότι διαδικασίες «τακτοποίησης» προσωπικού με τον πιο πάνω τρόπο ήταν ακόμα εκκρεμείς κατά το χρόνο της αναθεώρησης του Συντάγματος (άρθρο 17 του ν. 2839/2000 που ακολούθησε την πρακτική ρυθμίσεων προγενέστερων διατάξεων) και προκειμένου οι διαδικασίες αυτές να ολοκληρωθούν και χωρίς να προσκρούουν οι σχετικές για την τακτοποίηση διατάξεις του κοινού νομοθέτη σε οψιγενή «αντισυνταγματικότητα», ο αναθεωρητικός νομοθέτης πρόσθεσε στο άρθρο 118 του Συντάγματος την παρ/φο 7, κατά την οποία «νομοθετικές ρυθμίσεις που αφορούν την τακτοποίηση της υπηρεσιακής κατάστασης προσωπικού που υπάγεται στην παράγραφο 8 του άρθρου 103

εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι την ολοκλήρωση των σχετικών διαδικασιών». Επομένως, ενόψει του ότι με το ως άνω πδ 164/2004 τέθηκαν σε εφαρμογή όλα τα μέτρα με τα οποία επιδιώκεται η πρόληψη της καταχρηστικής χρησιμοποίησης των συμβάσεων ορισμένου χρόνου, τα οποία απαριθμούνται στη ρήτρα 5 σημείο 1, στοιχεία α-γ της ως άνω Οδηγίας 1999/70, σε συνδυασμό με τον ως άνω αναφερόμενο σκοπό που επιδιώκεται με την απαγόρευση της μετατροπής των ορισμένου χρόνου συμβάσεων εργασίας σε αορίστου χρόνου, που επέτρεπε η ως άνω διάταξη του άρ. 8 παρ. 3 του ν. 2112/1920, μέσω του ορθού νομικού χαρακτηρισμού των συμβάσεων εργασίας, κρίνεται ότι επιτυγχάνεται αποτελεσματικότερη πρόληψη της καταχρηστικής χρησιμοποίησης διαδοχικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, που δε μπορούσε να επιτευχθεί με τη δυνατότητα μετατροπής των ορισμένου χρόνου συμβάσεων εργασίας σε αορίστου χρόνου, εφόσον κριθεί ότι οι εργαζόμενοι που απασχολούνταν με το καθεστώς αυτό κάλυπταν, ωστόσο πάγιες και διαρκείς ανάγκες του εργοδότη. Εξάλλου, με τα ως άνω μέτρα που έθεσε σε ισχύ το πδ 164/2004, αίρεται η αβεβαιότητα των εργαζομένων που ως ασθενέστεροι απέναντι στον εργοδότη υποχρεώνονταν πολλές φορές να συνάπτουν συμβάσεις ορισμένου χρόνου, ενώ κάλυπταν πάγιες και διαρκείς ανάγκες, με την έννοια ότι, πλέον οι εργαζόμενοι γνωρίζουν ότι τέτοιες συμβάσεις εργασίας δε μπορούν να μετατραπούν σε αορίστου χρόνου και επίσης δεν τελούν υπό το κράτος της αναμονής της μετατροπής των συμβάσεων εργασίας τους, κατόπιν προσφυγής στη δικαστική οδό, γεγονός που αντισταθμίζει τη μείωση της προστασίας που οφείλεται στην κατάργηση ή στον μετριασμό της κύρωσης που επιβαλλόταν προηγουμένως σε περίπτωση κατάχρησης και η οποία συνίστατο στη μετατροπή της οικείας σύμβασης εργασίας σε σύμβαση αορίστου χρόνου και δε συνιστούν «υποβάθμιση» του γενικού επιπέδου προστασίας των εργαζομένων ορισμένου χρόνου κατά την

έννοια της ρήτρας 8, σημείο 3, της συμφωνίας-πλαισίου και είναι σύμφωνα με τον σκοπό της συμφωνίας-πλαισίου, η οποία, άλλωστε, δεν επιβάλλει καμία γενική υποχρέωση των κρατών μελών, να προβλέπουν τη μετατροπή των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου σε συμβάσεις αορίστου χρόνου, όπως και δεν προβλέπει τις συγκεκριμένες προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να γίνεται χρήση των τελευταίων αυτών συμβάσεων (βλ. προαναφερθείσα απόφαση Αδενέλερ κ.λπ., σκέψεις 91 και 94). Περαιτέρω, το γενικό επίπεδο προστασίας των εργαζομένων στον τομέα που καλύπτεται από την ανωτέρω συμφωνία πλαίσιο, δεν υποβαθμίζεται με τη ρύθμιση του ως πδ 164/2004, που στο άρ. 5 αναγνωρίζει ως «διαδοχικές», μόνο τις συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου μεταξύ των οποίων μεσολαβεί χρονικό διάστημα μικρότερο των τριών μηνών, δεν αντιβαίνει καταρχήν στη ρήτρα 5, σημείο 1, της συμφωνίας-πλαισίου, καθόσον το εν λόγω χρονικό διάστημα θεωρείται επαρκές για τη διακοπή κάθε υφιστάμενης σχέσης εργασίας, με αποτέλεσμα να μη θεωρείται διαδοχική οποιαδήποτε σύμβαση υπογραφεί ενδεχομένως αργότερα, εκτός αν από τον αριθμό των εν λόγω διαδοχικών συμβάσεων που έχουν συναφθεί με το ίδιο πρόσωπο ή για την εκτέλεση της ίδιας εργασίας, προκύπτει καταχρηστική χρησιμοποίηση από τους εργοδότες σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου (βλ. προαναφερθείσα διάταξη Βασιλάκης κ.λπ., σκέψεις 115 έως 117), πράγμα που κρίνεται κατά περίπτωση. Ούτε επέρχεται τέτοια υποβάθμιση από τις κυρώσεις που προβλέπει το άρθρο 7 προεδρικού διατάγματος 164/2004, για την αποτροπή της παραβίασης των μέτρων που αναφέρονται στο εν λόγω προεδρικό διάταγμα, δηλ. η καταβολή του μισθού και της αποζημίωσης για την απόλυση, που προβλέπει η παράγραφος 2 της διάταξης αυτής και η ποινική και πειθαρχική τιμωρία των παραβατών, είναι αποτελεσματικές και αποτρεπτικές, διότι αυτές αποτελούν κατάλληλο μέτρο για την πάταξη

της καταχρηστικής χρησιμοποίησης από τις διοικητικές αρχές διαδοχικών συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, καθόσον με την απαγόρευση της μετατροπής των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου σε αορίστου χρόνου, διασφαλίζουν κυρίως, ότι οι εργαζόμενοι που είναι τα θύματα της καταχρηστικής χρησιμοποίησης διαδοχικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου δε θα αποτρέπονται, ελπίζοντας ότι θα εξακολουθήσουν να απασχολούνται και στο μέλλον στον δημόσιο τομέα, από την άσκηση ενώπιον των εθνικών αρχών, περιλαμβανομένων και των δικαστικών, των δικαιωμάτων που τους απονέμει η εθνική ρύθμιση λόγω της εφαρμογής, με τη ρύθμιση αυτή, όλων των προληπτικών μέτρων που προβλέπει η ρήτρα 5, σημείο 1, της συμφωνίας-πλαίσιου και μπορούν να αξιώσουν την επιβολή στον εργοδότη τους των κυρώσεων που προβλέπει το προεδρικό διάταγμα 164/2004, όταν είναι θύματα καταχρηστικής χρησιμοποίησης διαδοχικών συμβάσεων. Επιπροσθέτως, ο σκοπός που επιδιώκεται με την ως άνω συμφωνία-πλαίσιο, δε θίγεται από τη διάταξη του άρ. 11 του πδ 164/2004, με την οποία παρέχεται η δυνατότητα μετατροπής σε συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου ορισμένων διαδοχικών συμβάσεων ορισμένου χρόνου που ίσχυαν πριν από την έναρξη ισχύος του διατάγματος αυτού ή είχαν λήξει κατά το προηγούμενο τρίμηνο, που εφόσον έχουν την αναφερόμενη στη διάταξη αυτή συνολική ελάχιστη διάρκεια και αριθμό ανανεώσεων, αλλά και μόνο το γεγονός ότι η μετατροπή την οποία προβλέπει η διάταξη αυτή δεν ισχύει αναδρομικά, δεν αρκεί για να καταστεί η εν λόγω κύρωση αναποτελεσματική, αφού το αποτέλεσμα της κύρωσης έγκειται, εν πάση περιπτώσει, στο ότι η σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου αντικαθίσταται από σχέση αορίστου χρόνου και ότι, επομένως, το καθεστώς αβεβαιότητας αντικαθίσταται από σταθερότερες εργασιακές σχέσεις. Περαιτέρω, το ότι σύμφωνα με το πδ 164/2004, μια ανεξάρτητη διοικητική αρχή, όπως το ΑΣΕΠ, είναι αρμόδια για την ενδεχόμενη

μετατροπή των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου σε συμβάσεις αορίστου χρόνου, ικανοποιεί τις επιταγές αποτελεσματικής εφαρμογής των μέτρων που έχουν τεθεί με το πδ 164/2004 (ΔΕΚ 378-380/2009, σκέψεις 140-175) και δε συνιστά η ρύθμιση αυτή υποβάθμιση της προστασίας των εργαζομένων. Περαιτέρω, οι ως άνω εθνικές ρυθμίσεις, του άρθρου 21 του νόμου 2190/94, αλλά και του άρθρου 103, παράγραφος 8, του Συντάγματος, όπως τροποποιήθηκε στις 7 Απριλίου 2001, που απαγορεύουν στο δημόσιο τομέα, την μετατροπή σε συμβάσεις αορίστου χρόνου των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, που στην πράξη είχαν ως αντικείμενο την κάλυψη πάγιων και διαρκών αναγκών του εργοδότη, δεν είναι αντίθετες με τη συμφωνία πλαίσιο, καθόσον με αυτές προβλέπεται η απαγόρευση μετατροπής σε σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου, μια σειρά διαδοχικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, στον δημόσιο τομέα και μόνο, άλλωστε και από όνο το γεγονός ότι οι συμβάσεις αυτές είχαν ως αντικείμενο την κάλυψη πάγιων και διαρκών αναγκών του εργοδότη, πρέπει να θεωρηθούν καταχρηστικές, ενώ, στην εσωτερική έννομη τάξη προβλέπονται με το πδ 164/2004 όλα τα μέτρα που προβλέπει η ρήτρα 5 σημείο 1 της Οδηγίας 1999/70, τα οποία για τους λόγους που προαναφέρθηκαν κρίνονται αποτελεσματικά για να αποτρέπεται και, εν ανάγκη, για να τιμωρείται η καταχρηστική χρησιμοποίηση διαδοχικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, κατά την έννοια της ρήτρας 5, σημείο 1, της συμφωνίας αυτής, (ΔΕΚ 378-380, σκέψεις 179-195). Εξάλλου, οι ως άνω εθνικές διατάξεις καθορίζουν ακριβείς και συγκεκριμένες προϋποθέσεις υπό τις οποίες επιτρέπεται η σύναψη συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου για την κάλυψη προσωρινών ουσιαστικά αναγκών, που συνιστούν "αντικειμενικούς λόγους" για την ανανέωση τέτοιων συμβάσεων κατά την έννοια της ρήτρας 5, σημείο 1, στοιχείο α', της συμφωνίας-πλαισίου. Συγκεκριμένα, η χρησιμοποίηση τέτοιων συμβάσεων επιτρέπεται,

ανάλογα με την περίπτωση, δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 2, του προεδρικού διατάγματος 164/2004, για την εξυπηρέτηση «ειδικών αναγκών» που «σχετίζονται ευθέως και αμέσως με τη μορφή ή το είδος ή τη δραστηριότητα της επιχείρησης», ή, δυνάμει του άρθρου 1 του νόμου 3250/2004, για την αντιμετώπιση «αναγκών συμπληρωματικής εξυπηρέτησης» για την παροχή υπηρεσιών «κοινωνικού χαρακτήρα» προς τους πολίτες, ή, κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, του νόμου 2527/1997, για την πραγματοποίηση έργων που δεν ανάγονται στον κύκλο «των συνήθων καθηκόντων των υπαλλήλων» ή ακόμη, κατά το άρθρο 21, παράγραφος 1, του νόμου 2190/1994, για την αντιμετώπιση «εποχιακών ή άλλων περιοδικών ή πρόσκαιρων αναγκών». Συνεπώς, εφόσον, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, με τα ως άνω μέτρα που τέθηκαν με το πδ/164/2004, παρέχεται κατά την έννοια της Οδηγίας 1999/70, αποτελεσματική προστασία από την καταχρηστική χρησιμοποίηση των συμβάσεων ορισμένου χρόνου και μάλιστα, σε σχέση με το προϊσχύσαν καθεστώς του άρ. 8 παρ. 3 του ν. 2112/1920, με το οποίο, κατόπιν ορθού νομικού χαρακτηρισμού, μετατρέπονταν σε αορίστου χρόνου, οι ορισμένου χρόνου συμβάσεις εργασίας που κάλυπταν πάγιες και διαρκείς ανάγκες του εργοδότη και εφόσον, κατά τα ανωτέρω εκτιθέμενα, με τις ρυθμίσεις του ως άνω προεδρικού διατάγματος δεν υποβαθμίζεται το επίπεδο προστασίας των εργαζομένων, στον τομέα που καλύπτεται από την ως άνω συμφωνία πλαίσιο, το εν λόγω προεδρικό διάταγμα είναι σύμφωνο με το Κοινοτικό δίκαιο και εφαρμόζεται στην εσωτερική έννομη τάξη, κατ' αποκλεισμό, μάλιστα, εφαρμογής της διάταξης του άρ. 8 παρ. 3 του ν. 2112/1920, διότι με την έκδοση του ως άνω πδ τροποποιήθηκε παραδεκτά, όπως αναφέρεται ανωτέρω, η παρεχόμενη προστασία από την καταχρηστική χρησιμοποίηση των ορισμένου χρόνου συμβάσεων εργασίας, με αποτέλεσμα να μην είναι πλέον δυνατή η μετατροπή των ορισμένου

χρόνου συμβάσεων εργασίας σε μια σύμβαση αορίστου χρόνου, παρά μόνο υπό τις προϋποθέσεις του άρ. 11 του πδ 164/2004. Επιπλέον, εφόσον, όπως προαναφέρθηκε, με τις ανωτέρω διατάξεις των άρ. 21 του νόμου 2190/94, αλλά και του άρθρου 103, παράγραφος 8, του Συντάγματος, όπως τροποποιήθηκε στις 7 Απριλίου 2001, 5, παράγραφος 2, του προεδρικού διατάγματος 164/2004, για την εξυπηρέτηση «ειδικών αναγκών» που «σχετίζονται ευθέως και αμέσως με τη μορφή ή το είδος ή τη δραστηριότητα της επιχείρησης», ή, δυνάμει του άρθρου 1 του νόμου 3250/2004, για την αντιμετώπιση «αναγκών συμπληρωματικής εξυπηρέτησης» για την παροχή υπηρεσιών «κοινωνικού χαρακτήρα» προς τους πολίτες, ή, κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, του νόμου 2527/1997, για την πραγματοποίηση έργων που δεν ανάγονται στον κύκλο «των συνήθων καθηκόντων των υπαλλήλων» τίθενται αντικειμενικοί λόγοι, κατά την έννοια της Οδηγίας 1999/70 για την ανανέωση ορισμένου χρόνου συμβάσεων εργασίας και επίσης, εφόσον η απόλυτη ακυρότητα σύναψης συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, κατά παράβαση των τιθέμενων από τις εν λόγω διατάξεις προϋποθέσεων και η απαγόρευση μετατροπής τους σε ορισμένου χρόνου είναι σύμφωνη με τους σκοπούς της συμφωνίας πλαισίου, οι ανωτέρω διατάξεις είναι σύμφωνες με την Κοινοτική Οδηγία 1999/70, με την έννοια ότι με αυτές δεν παραβιάζεται το γενικό επίπεδο προστασίας των εργαζομένων όπως τίθεται με την εν λόγω συμφωνία πλαισίου, ούτε υποβαθμίζεται το επίπεδο προστασίας που επιδιώκεται με τη συμφωνία αυτή. Επομένως, αν δε συντρέχουν οι τιθέμενες πιο πάνω προϋποθέσεις του άρ. 11 του πδ 164/2004, μετατροπή των συμβάσεων σε αόριστης διάρκειας δεν μπορεί να γίνει, ενώ, ενόψει των πιο πάνω συνταγματικών διατάξεων και αφετέρου της, κατά τα προεκτιθέμενα, προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 1999/70/EK του Συμβουλίου, η οποία, όπως προαναφέρθηκε, δεν επιβάλλει το

χαρακτηρισμό των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, έστω και αν αυτές καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες, ως συμβάσεων εργασίας αορίστου χρόνου, το άρθρο 8 του ν. 2112/1920, ούτε κατ' επιταγή της Οδηγίας αυτής έχει εφαρμογή κατά το μεσοδιάστημα από 10-7-2002 (ημερομηνία λήξης της προθεσμίας προσαρμογής) μέχρι την έναρξη της ισχύος του π.δ. 164/2004, αλλά βέβαια και μετά την έναρξη ισχύος του π.δ/τος αυτού. (βλ. και ΟΛΑΠ 19 και 20/2007). Τέλος, στο άρθρο 277 του πρ.δ/τος 410/1995 ορίζονται τα εξής : «1. Οι δήμοι και οι κοινότητες, μπορούν να συνιστούν δικές τους επιχειρήσεις ή να μετέχουν σε επιχειρήσεις, που συνιστούν μαζί με άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα ή σε επιχειρήσεις που ήδη υπάρχουν: α) Για την εκτέλεση έργων, που έχουν σκοπό την εξυπηρέτηση του κοινού, καθώς και για την οικονομική εκμετάλλευση των έργων αυτών, β) για την παραγωγή αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών, που έχουν σκοπό την εξυπηρέτηση του κοινού, γ) για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων που έχουν σκοπό την πραγματοποίηση εσόδων. 2. Δύο ή περισσότεροι δήμοι ή κοινότητες ή δήμοι και κοινότητες μπορούν να συνιστούν κοινές δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις και να συμμετέχουν σε υφιστάμενες δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις. 3. Η σύσταση αμιγούς δημοτικής ή κοινοτικής επιχείρησης ή η συμμετοχή σε τέτοια επιχείρηση γίνεται, μετά πλήρη οικονομοτεχνική μελέτη, με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που λαμβάνεται με απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του και πράξη του περιφερειακού διευθυντή, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης. Η πράξη του περιφερειακού διευθυντή περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία της απόφασης του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και αποτελεί το καταστατικό της επιχείρησης. 4. Στην απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου για τη σύσταση δημοτικής ή κοινοτικής επιχείρησης αναφέρονται η επωνυμία, ο σκοπός,

η διάρκεια και η έδρα της επιχείρησης, η διοίκηση, το κεφάλαιο, οι πόροι, τα σχετικά με τη διάλυση και εκκαθάριση της επιχείρησης καθώς και κάθε άλλο στοιχείο αναγκαίο κατά την κρίση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. 5. Οι παραπάνω δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και διέπονται από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από αυτόν τον νόμο. 6. Η σύσταση ή η συμμετοχή σε επιχείρηση που δεν είναι αμιγής δημοτική ή κοινοτική, γίνεται ύστερα από πλήρη οικονομοτεχνική μελέτη, με απόφαση των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων, που λαμβάνεται με την πλειοψηφία της παραγράφου 3. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα περιουσιακά στοιχεία που εισφέρονται και το ποσοστό της συμμετοχής στο εταιρικό κεφάλαιο, η εκπροσώπηση του δήμου ή της κοινότητας στα όργανα της επιχείρησης και οι όροι συμμετοχής και αποχώρησης. Οι επιχειρήσεις αυτής της παραγράφου λειτουργούν με τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας ή της εταιρείας μικτής οικονομίας ή του συνεταιρισμού. Με την ίδια διαδικασία είναι δυνατή η συμμετοχή δήμου ή κοινότητας σε κοινοπραξία». Ενώ, στο άρθρο 284 του ιδίου δ/τος ορίζεται ότι : «Οι επιχειρήσεις διαλύονται με τη συμπλήρωση του χρόνου για τον οποίο είχαν συσταθεί, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση που προβλέπεται από τη συστατική απόφαση. Μετά την εκκαθάριση της περιουσίας της επιχείρησης, όσα περιουσιακά στοιχεία απομένουν περιέρχονται στο δήμο ή στην κοινότητα που την είχε συστήσει» (βλ. ΣΤΕ 686/2008, ΝΟΜΟΣ). Εξάλλου, όπως προαναφέρθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 και 6 του ν. 2527/1997, οι δημοτικές επιχειρήσεις και γενικά οι επιχειρήσεις των ΟΤΑ, υπήχθησαν στο σύστημα προσλήψεων του ν. 2190/94 ως προς την πρόσληψη τακτικών και με σύμβαση ορισμένου χρόνου διοικητικών υπαλλήλων των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ, καθώς και του τακτικού και με σύμβαση ορισμένου χρόνου προσωπικού της

κατηγορίας ΥΕ. Με το νόμο αυτό, που εφαρμόζεται, κατά το άρθρο 14 παρ.1 και σε ΟΤΑ, ρυθμίζεται αναλυτικά η διαδικασία πρόσληψης τακτικού προσωπικού με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου (άρθρα 15-18), πλήρωσης θέσεων επιστημονικού προσωπικού κατ' άρθρο 103 παρ. 3 του Συντάγματος ή αντίστοιχου προσωπικού των ΝΠΔΔ (άρθρο 19), πρόσληψης προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων και επείγουσών αναγκών (άρθρο 20), ενώ με το άρθρο 21 αυτού, επιτρέπεται και καθορίζεται η διαδικασία απασχόλησης προσωπικού από τα αναφερόμενα στο άρθρο 14 νομικά πρόσωπα, με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για την αντιμετώπιση εποχιακών ή άλλων περιοδικών πρόσκαιρων αναγκών. Κατά την τελευταία αυτή διάταξη, η διάρκεια της απασχόλησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 8 μήνες ετησίως και στις περιπτώσεις πρόσληψης προσωπικού για κατεπείγουσες ανάγκες, τους 4 μήνες ετησίως. Τυχόν παράταση ή σύναψη νέας σύμβασης κατά το αυτό ημερολογιακό έτος ή μετατροπή της σύμβασης σε αορίστου χρόνου είναι άκυρες (παρ.2) και αποκλείεται σε κάθε περίπτωση η αναγνώριση των συμβάσεων αυτών ως αορίστου χρόνου. Στην προκειμένη περίπτωση, οι ενάγοντες εκθέτουν στην υπό κρίση αγωγή τους, ότι προσλήφθηκαν από τη δεύτερη εναγόμενη δημοτική επιχείρηση της πρώτης εναγομένης, κατά τους αναφερόμενους χρόνους ο καθένας, με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου, οι πρώτη, δεύτερη, τρίτη, τέταρτη, πέμπτος, έκτος, έβδομος και όγδοος των εναγόντων και από την πρώτη εναγομένη, με συμβάσεις έργου, οι ένατη και δέκατος των εναγόντων, για να εργαστούν με τις ειδικότητες που αναφέρονται στην αγωγή και απασχολήθηκαν όλοι, τα αναφερόμενα στην αγωγή χρονικά διαστήματα ο καθένας, σε υπηρεσίες της πρώτης εναγομένης, καλύπτοντας, καθ' όλο το χρόνο απασχόλησής του, πάγιες και διαρκείς ανάγκες της πρώτης εναγομένης, ενώ, στις 18.5.2010

απολύθηκαν προφορικά. Με βάση το ιστορικό αυτό, οι ενάγοντες, επικαλούμενοι τις αναφερόμενες στην αγωγή εθνικές διατάξεις και διατάξεις του κοινοτικού δικαίου, ζητούν, να αναγνωριστεί ότι μεταξύ καθενός από αυτούς και της πρώτης εναγομένης υφίσταται ουσιαστικά μια ενιαία και αδιαίρετη σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου και να υποχρεωθεί η πρώτη εναγομένη να τους απασχολεί σύμφωνα με τις συμβάσεις αυτές στις θέσεις που ήδη απασχολούνταν και να τους καταβάλλει τις προβλεπόμενες από το νόμο αποδοχές, σύμφωνα με τα τυπικά και ουσιαστικά τους προσόντα, με την απειλή χρηματικής ποινής 200 ευρώ για κάθε μέρα μη συμμόρφωση τους στην απόφαση που θα κηρυχθεί, να κηρυχθεί η απόφαση προσωρινά εκτελεστή και να καταδικαστούν οι εναγόμενοι στη δικαστική τους δαπάνη. Με αυτό το περιεχόμενο και αυτά τα αιτήματα η αγωγή αρμοδίως εισάγεται για να συζητηθεί ενώπιον του Δικαστηρίου αυτού, που είναι καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιο (άρ. 18 περ. 2 και 22 σε συνδ. με 664 ΚΠολΔ), κατά την ειδική διαδικασία των εργατικών διαφορών (άρ. 663-676 ΚΠολΔ, πρέπει επομένως να ερευνηθεί και ως προς τη νομική και ουσιαστική βασιμότητά της, δεδομένου ότι ενόψει του αναγνωριστικού και διαπλαστικού χαρακτήρα των αιτημάτων της, δεν απαιτείται για τη συζήτησή της, η καταβολή τέλους δικαστικού ενσήμου.

Από την ένορκη επ' ακροατηρίω κατάθεση της μάρτυρα των εναγόντων, που περιέχεται στα ταυτόριθμα με την παρούσα πρακτικά δημόσιας συνεδρίασης αυτού του δικαστηρίου (οι εναγόμενοι δεν εξέτασαν μάρτυρες), από τις υπ' αριθμ. 9135 και 9136/19.7.2010 ένορκες βεβαιώσεις των μαρτύρων των εναγόντων Βαλάσιας Στέφου και Ειρήνης Χαμακιώτη, που προσκομίζουν και επικαλούνται οι ενάγοντες και λαμβάνονται υπόψη, διότι δόθηκαν κατόπιν νόμιμης κλήτευσης των εναγομένων, τουλάχιστον 24 ώρες πριν τη λήψη τους (βλ. την υπ' αριθμ. 6016B/16.7.2010 έκθεση επίδοσης του δικαστικού επιμελητή στο

Πρωτοδικείο Αθηνών, Νικολάου Γκώνια), καθώς και από όλα ανεξαιρέτως τα έγγραφα, που νόμιμα προσκομίζουν και επικαλούνται οι διάδικοι, αποδεικνύονται τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Η δεύτερη εναγομένη, που φέρει την επωνυμία «Κοινοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Κοινότητας Κρυονερίου», η οποία αποτελεί καθολική διάδοχο της δημοτικής επιχείρησης με την επωνυμία «Κοινοτική Επιχείρηση Πολιτισμού και Ανάπτυξης Κρυονερίου», αποτελεί δημοτική επιχείρηση της πρώτης εναγομένης Κοινότητας Κρυονερίου (η οποία συστάθηκε δυνάμει του άρ. 277 του πρ.δ/τος 410/1995). Οι πρώτη έως και όγδοη ενάγοντες προσλήφθηκαν από την πρώτη εναγομένη, με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου και εργάστηκαν τα παρακάτω χρονικά διαστήματα, με τις κάτωθι ειδικότητες στις παρακάτω αναφερόμενες υπηρεσίες: Η πρώτη, δεύτερη και τρίτη των εναγόντων, συνήψαν διαδοχικές συμβάσεις, από 2/12/2002 έως 2/12/2003, από 2/12/2003 έως 2/12/2004, από 2/12/2004 έως 2/12/2005, από 2/12/2005 έως 2/12/2006, από 2/12/2006 έως 30/06/2007, από 2/7/2007 έως 31/08/2008, από 1/9/2008 έως 31/9/08 και από 1/1/2009 έως 31/12/09, της οποίας η ισχύς παρατάθηκε έως 30/04/2010 και απασχολήθηκαν, η πρώτη ενάγουσα ως διοικητική υπάλληλος στην τεχνική υπηρεσία της πρώτης των εναγομένων, με αντικείμενο εργασίας, την παραλαβή αιτήσεων πολιτών και την έκδοση βεβαιώσεων πληρωμής ή μη εισφοράς σε γη και σε χρήμα, τον έλεγχο και έκδοση βεβαιώσεων περί οφειλής ή μη τέλους Ακίνητης περιουσίας, την έκδοση βεβαιώσεων Δήλωσης ιδιοκτησίας και ΕΔΥ και ΕΔΦ, την ενημέρωση στους πίνακες πράξης εφαρμογής, την έκδοση βεβαιώσεων υψομετρικής μελέτης και υψομέτρου των υπό ανέγερση οικοδομών, τη διενέργεια ελέγχων και έκδοση αδειών εκσκαφής στις κοινωφελείς επιχειρήσεις ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΔΕΦΑ, η δεύτερη ενάγουσα ως ΔΕ1- οικογενειακή βοηθός, στο Ωδείο, το Κοινοτικό Ιατρείο, το ΚΑΙΠΗ και την υπηρεσία πολιτικής

προστασίας της πρώτης των εναγομένων, με καθήκοντα, κυρίως, την άσκηση των καθηκόντων γραμματειακής υποστήριξης στις ανωτέρω υπηρεσίες καθώς και την φροντίδα των ηλικιωμένων στο ΚΑΠΗ αυτής και την καθαριότητα των χώρων του και η τρίτη ενάγουσα, ως οικογενειακή βοηθός, στην υπηρεσία των προγραμμάτων «βοήθεια στο σπίτι», με καθήκοντα, την καταγραφή περιστατικών που απαιτείται αντιμετώπιση παροχής άμεσης βοήθειας και ο προγραμματισμός, η αποστολή και μεταφορά των εργαζομένων εκείνων που έχουν επιφορτιστεί με τα καθήκοντα παροχής βοήθειας στο σπίτι και των αντίστοιχων περιστατικών. Η τέταρτη ενάγουσα συνήψε διαδοχικές συμβάσεις, από 7/03/2003 έως 7/03/2004, από 7/03/2004 έως 7/03/2005, από 7/03/2005 έως 7/03/2006, από 7/03/2006 έως 7/03/2007, από 7/03/2007 έως 30/06/2007, από 2/7/2007 έως 2/09/2007, από 2/09/2007 έως 31/08/2008, από 1/09/2008 έως 31/12/2008 και από 1/1/2009 έως 31/12/2009, της οποίας η διάρκεια παρατάθηκε έως 30/04/2010 και απασχολήθηκε ως εργάτρια γενικών καθηκόντων, στο πολιτιστικό Κέντρο της πρώτης εναγομένης, με καθήκοντα τη μετακίνηση και μεταφορά εγγράφων στα γραφεία της πρώτης, ως κλητήρας καθώς και την φροντίδα και την καθαριότητα όλων των αιθουσών και των χώρων του πολιτιστικού κέντρου καθώς και του περιβάλλοντα χώρου αυτού και υποβοηθητικά στην διοργάνωση διαφόρων πολιτιστικών εκδηλώσεων. Οι πέμπτος και έκτος των εναγόντων, συνήψαν διαδοχικές συμβάσεις, από 18/10/2004 έως 18/12/2004, από 19/12/2004 έως 19/2/2005, από 19/2/2005 έως 19/4/2005, από 19/4/2005 έως 19/6/2005, από 19/6/2005 έως 19/8/2005, από 19/8/2005 έως 19/2/2006, από 19/8/2006 έως 19/4/2007, από 20/04/2007 έως 19/12/2007, από 1/1/2008 έως 31/12/2008 και από 1/1/2009 έως 31/12/2009, της οποίας η ισχύς παρατάθηκε έως 30/04/2010 και απασχολήθηκαν, ο πέμπτος ενάγων, ως εργάτης καθαριότητας στην υπηρεσία καθαριότητας της πρώτης

εναγομένης, με καθήκοντα τον καθαρισμό των κεντρικών οδών και πεζοδρομίων και των πλατειών της Κοινότητας, καθώς επίσης και στην αποκομιδή των απορριμμάτων με την φόρτωση και εκφόρτωση των κάδων στο απορριμματοφόρο όχημα αυτής και τον καθαρισμό γενικά όλων των ανοικτών κοινόχρηστων χώρων της εναγομένης και ο έκτος ενάγων, ως εργάτης γενικών καθηκόντων στην υπηρεσία ύδρευσης της πρώτης των εναγομένων, με καθήκοντα, την καταμέτρηση της κατανάλωσης ύδατος σε όλες τις κατοικίες και κτίρια που υδροδοτούνται από το δίκτυο της κοινότητας, την παρακολούθηση και την καταγραφή τακτικά ανά δίμηνο των υδρομετρητών και την παράδοση των στοιχείων στον αρμόδιο υπάλληλο της υπηρεσίας για την έκδοση των λογαριασμών και την ευθύνη παράδοσης των λογαριασμών στους πολίτες για την πληρωμή τους. Ο έβδομος ενάγων συνήψε διαδοχικές συμβάσεις, από 19/06/2006 έως 18/8/2006, από 19/8/2006 έως 19/2/2007, από 20/2/2007 έως 19/8/07, από 20/08/2007 έως 31/12/2007, από 1/1/2008 έως 31/12/2008 και από 1/1/2009 έως 31/12/2009, της οποίας η ισχύς παρατάθηκε έως 30/04/2010 και απασχολήθηκε ως εργάτης καθαριότητας, στην υπηρεσία καθαριότητας της πρώτης εναγομένης, με καθήκοντα τον καθαρισμό των κεντρικών οδών και πεζοδρομίων και των πλατειών της Κοινότητας, καθώς επίσης και στην αποκομιδή των απορριμμάτων με την φόρτωση και εκφόρτωση των κάδων στο απορριμματοφόρο όχημα αυτής και τον καθαρισμό γενικά όλων των ανοικτών κοινόχρηστων χώρων της εναγομένης. Ο όγδοος ενάγων συνήψε διαδοχικές συμβάσεις, από 18/09/2004 έως 30/06/2005, από 12/09/2005 έως 30/06/2006, από 2/10/2006 έως 30/06/2007, από 13/09/2007 έως 21/12/2007, από 24/12/2007 έως 31/08/2008, από 19/08/2008 έως 31/12/2008 και από 1/1/2009 έως 31/12/2009, της οποίας η ισχύς παρατάθηκε έως 30/04/2010 και απασχολήθηκε ως διοικητικός υπάλληλος στη Μουσική Σχολή της

πρώτης των εναγομένων, με καθήκοντα τη γραμματειακή υποστήριξη της υπηρεσίας αυτής ως μοναδικός απασχολούμενος υπάλληλος. Η ένατη ενάγουσα συνήψε διαδοχικές συμβάσεις, από 5/9/2005 έως 5/9/2006, από 11/9/2006 έως 11/9/2007, από 21/9/2007 έως 20/9/2008, από 13/10/2008 έως 31/12/2009, της οποίας η ισχύς παρατάθηκε έως 30/04/2010 και απασχολήθηκε ως διοικητική υπάλληλος στις οικονομικές υπηρεσίες της πρώτης των εναγομένων, με καθήκοντα, την καταχώρηση παραστατικών εξόδων μαζί με την έκδοση των αντίστοιχων χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής, την επιμέλεια και εκτέλεση της όλης διαδικασίας είσπραξης εκπρόθεσμων (ανείσπρακτων) οφειλών, με ρύθμιση (ν. 3469/2008 και 3801/09) ή χωρίς, την απόδοση κρατήσεων μισθοδοσίας και παρακρατούμενων φόρων (έκδοση γραμματίων είσπραξης και χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής κρατήσεων, απόδοση κρατήσεων στους αρμόδιους φορείς κ.λ.π.), την εκτέλεση όλων των λογιστικών τακτοποιήσεων (πίνακες, έκδοση γραμματίων είσπραξης και χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής), τον έλεγχο και την υποβολή στο ΤΑΧΙΔ των συγκεντρωτικών καταστάσεων τιμολογίων προμηθευτών, την επιμέλεια της εγκατάστασης και λειτουργίας ηλεκτρονικού προγράμματος για την παρακολούθηση των Τελών καθαριότητας και Ηλεκτροφωτισμού του Δημοτικού φόρου και του Τέλους Ακίνητης Περιουσίας, σε συνεργασία με την ΔΕΗ, όπου κρίθηκε αναγκαίο, για την χρέωση οφειλετών. Ο δέκατος ενάγων συνήψε διαδοχικές συμβάσεις, από 14/09/2006 έως 13/09/2007, από 12/11/2007 έως 11/11/2008, από 1/1/2009 έως 31/12/2009, της οποίας η ισχύς παρατάθηκε έως 30/04/2010 και απασχολήθηκε ως τοπογράφος μηχανικός, στην Τεχνική Υπηρεσία της πρώτης των εναγομένων, με καθήκοντα τη σύνταξη Μελετών και Τευχών Δημοπράτησης για την εκτέλεση διαγωνισμών, για την ανάθεση κατασκευής έργων της Κοινότητας, για την εκτέλεση διαγωνισμών, για την προμήθεια ειδών

και υλικών της Κοινότητας, για εκτέλεση διαγωνισμών για την ανάθεση μελετών της Κοινότητας, για την εκτέλεση διαγωνισμών, για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών προς την κοινότητα, επίβλεψης των έργων για την άρτια τεχνικά και σύμφωνα με τα οριζόμενα στη μελέτη κατασκευή τους, άσκησης καθηκόντων επιβλέποντος μηχανικού σε μελέτες που εκπονούνται για λογαριασμό της Κοινότητας από εξωτερικά μελετητικά γραφεία σύνταξης σε συνεργασία με τον Προϊστάμενο Τεχνικής Υπηρεσίας και τον Πρόεδρο της Κοινότητας του ετήσιου τεχνικού προγράμματος της Κοινότητας, διενέργεια αυτοψιών ύστερα από καταγγελίες πολιτών για διάφορα πολεοδομικά - τεχνικά θέματα, σύνταξη τοπογραφικών εργασιών (Αποτυπώσεις, χαράξεις), για λογαριασμό της Κοινότητας. Εξάλλου, από την αρχική πρόσληψή τους, οι ενάγοντες προσέφεραν την εργασία τους, απασχολούμενοι με πλήρες οχτάωρο ημερήσιο ωράριο, πέντε ημέρες την εβδομάδα, τελώντας υπό τις εντολές, τις οδηγίες τον έλεγχο και την εποπτεία των αρμοδίων οργάνων της πρώτης των εναγομένων και των προϊσταμένων τους, τακτικών υπαλλήλων, που έχει ορίσει αυτή, τηρώντας τις υποχρεώσεις και τα καθήκοντα που ορίζει το καθηκοντολόγιο, οι δε αποδοχές καθενός από τους ενάγοντες καθοριζόταν με τις ως άνω συμβάσεις και τους καταβάλλονταν τμηματικά, τακτικά κάθε μήνα. Υπό τις προϋποθέσεις αυτές, οι συμβάσεις μίσθωσης έργου με τις οποίες απασχολήθηκαν στις ως άνω αναφερόμενες υπηρεσίες της πρώτης των εναγομένων, οι ένατη και δέκατος των εναγόντων, στην πραγματικότητα έφεραν το χαρακτήρα συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, όπως και οι συμβάσεις εργασίας των πρώτης έως και όγδοης των εναγόντων, γεγονός που προκύπτει, από το ότι, οι εναγόμενοι απέβλεψαν όχι σε συγκεκριμένο έργο, αλλά στην εργασία των ένατης και δέκατου των εναγόντων, που προσέφεραν τις υπηρεσίες τους, με τα καθήκοντα που περιγράφονται ανωτέρω, σε τόπο και χρόνο που όριζαν τα όργανα της

πρώτης εναγομένης και οι προϊστάμενοι τους (τακτικοί υπάλληλοι αυτής), υπό τις οδηγίες, εντολές και έλεγχο των οποίων τελούσαν. Ωστόσο, οι συμβάσεις εργασίας όλων των εναγόντων ήταν ορισμένου χρόνου και συνήφθησαν υποχρεωτικά ως τέτοιες, καθόσον, κατά τα διαλαμβανόμενα στη μείζονα σκέψη, σύμφωνα με τη διάταξη του άρ. 1 παρ. 3 του ν. 2527/97, η πρόσληψη του τακτικού προσωπικού της εναγομένης, που υπάγεται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, γίνεται με τη διαδικασία και τα κριτήρια του άρθρου 18 του Ν. 2190/94, που δεν τηρήθηκε εν προκειμένω και, ακόμη και αν γίνει δεκτό, ότι με τις παραπάνω συμβάσεις οι ενάγοντες κάλυπταν πάγιες και διαρκείς ανάγκες των εναγομένων, οποιαδήποτε μετατροπή τους σε συμβάσεις αορίστου χρόνου είναι άκυρη, κατά τη διάταξη του άρ. 21 παρ. 2 του ν. 2190/94, που, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στη μείζονα σκέψη, είναι σύμφωνη με την Κοινοτική Οδηγία 1999/70, με την έννοια ότι, με αυτή δεν παραβιάζεται το γενικό επίπεδο προστασίας των εργαζομένων, όπως τίθεται με την εν λόγω συμφωνία πλαίσιο, ούτε υποβαθμίζεται το επίπεδο προστασίας που επιδιώκεται με τη συμφωνία αυτή. Εξάλλου, ενόψει των αναφερόμενων στη μείζονα σκέψη συνταγματικών διατάξεων και της προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας προς την υπ' αριθμ. 1999/97 Οδηγία του Συμβουλίου της Ε.Ε., η οποία, όπως εκτίθεται στη μείζονα σκέψη, δεν επιβάλλει το χαρακτηρισμό των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, έστω και αν καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες, ως συμβάσεων εργασίας αορίστου χρόνου, η διάταξη του άρθρου 8 του Ν. 2112/1920 ούτε και κατ' επιταγή της Οδηγίας αυτής έχει εφαρμογή κατά το ως άνω μεσοδιάστημα από 10-7-2002 έως την έναρξη της ισχύος του Π.Δ. 164/2004, αλλά ούτε και μετά την έναρξη της ισχύος αυτού και ως εκ τούτου, δε μπορούν βάσει της διάταξης αυτής, να μετατραπούν οι ορισμένου χρόνου συμβάσεις εργασίας των εναγόντων, σε συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου,

παρά μόνο με τη συνδρομή των προϋποθέσεων της διάταξης του άρ. 11 του πδ 164/2004, τη συνδρομή των οποίων ελέγχει το ΑΣΕΠ, του οποίου η κρίση ελέγχεται από τα διοικητικά δικαστήρια. Αντιθέτως, στην προκειμένη περίπτωση εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 103§§2,7,8 του Συντάγματος, καθώς και αυτές των άρθρων 1, 14, 15, 16, 18, 21 του Ν. 2190/1994 και 63, 72 του Π.Δ. 410/1988, που αφενός μεν καθορίζουν τα κριτήρια και τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων εργασίας αορίστου χρόνου στο δημόσιο τομέα, που δεν τηρήθηκαν στην προκειμένη περίπτωση για την πρόσληψη των εναγόντων στην εναγομένη, με αποτέλεσμα οι επίδικες συμβάσεις να μη μπορούν, λόγω μη τήρησης των προβλεπόμενων εκ του νόμου κριτηρίων και διαδικασιών, να χαρακτηριστούν ως μια ενιαία σύμβαση αορίστου χρόνου, αφετέρου δε, απαγορεύουν την τροπή των επιδίκων συμβάσεων σε συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου, σημειώνεται δε, ότι οι επίδικες συμβάσεις ορισμένου χρόνου των πέμπτου, έκτου, έβδομου, όγδοου, ένατης και δέκατου των εναγόντων συνήφθησαν μετά την έναρξη ισχύος του πδ 164/2004 (19.7.2004), ενώ, οι πρώτες κατά χρονολογική σειρά συμβάσεις εργασίας των πρώτης, δεύτερου, τρίτης και τέταρτης των εναγόντων, ήταν ενεργές κατά το χρόνο που άρχισε να ισχύει η διάταξη του άρ. 11 του πδ 164/2004, πλην, όμως, δεν πληρείται η προϋπόθεση της συνολικής χρονικής διάρκειας διαδοχικών συμβάσεων τουλάχιστον είκοσι τεσσάρων (24) μηνών έως την έναρξη ισχύος του διατάγματος, ανεξαρτήτως αριθμού ανανεώσεων συμβάσεων ή τρεις τουλάχιστον ανανεώσεις πέραν της αρχικής σύμβασης κατά την παρ. 1 του άρθρου 5 του παρόντος διατάγματος, με συνολικό ελάχιστο χρόνο απασχόλησης δέκα οκτώ (18) μηνών, μέσα σε συνολικό χρονικό διάστημα είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την αρχική σύμβαση και επομένως δεν τίθεται ζήτημα μετατροπής τους με βάση το άρ. 11 του εν λόγω προεδρικού διατάγματος. Με βάση τα ανωτέρω, η αγωγή πρέπει να

απορριφθεί ως νομικά αβάσιμη. Τα δικαστικά έξοδα θα συμψηφιστούν μεταξύ των διαδίκων, καθόσον η ερμηνεία του δικαίου που εφαρμόστηκε ήταν ιδιαίτερα δυσχερής (άρ. 179, 182 ΚΠολΔ), όπως ορίζεται στο διατακτικό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

-ΔΙΚΑΖΕΙ αντιμωλία των διαδίκων.-

-ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΙ την αγωγή.-

-ΣΥΜΨΗΦΙΖΕΙ τα δικαστικά έξοδα των διαδίκων.-

ΚΡΙΘΗΚΕ αποφασίστηκε και δημοσιεύτηκε στην Αθήνα, στο ακροατήριό του, στις 24/6/11 απόντων των διαδίκων και των πληρεξουσίων δικηγόρων τους.

Η ΔΙΚΑΣΤΗΣ
Α. Τζαφωσόγλου

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΚΔΙΔΕΙ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

το οποίο επισημαίνεται για τη νόμιμη
απόδειξη της έκθεσής του κατά τη
απαιτούμενη παραγωγή

ΑΘΗΝΑ.....

.....Ο Γραμματέας

28 ΦΕΒ. 2013

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΙΚ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ